

సంపుటము 32

సంచిక 10

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రారంభవిద్య

Andhra Rastra Prarambha Vidya

(విద్యావిషయిక మాసపత్రిక)

జనవరి 1944

సంపాదకులు :

శ్రీయుత మహావాది వేంకటరత్నముగారు, బి.ఏ.,

వ్యవస్థాపకులు :

శ్రీయుత ఈదర వెంకయ్యగారు,

ప్రాప్తయిటరు :

రామా అండ్ కో.,

హెడ్ ఆఫీసు :— ఏలూరు,

బ్రాంచెస్ :— గుంటూరు - రాజమండ్రి.

విషయ సూచిక

1. నిత్యసంకీర్తనము
  2. భగవన్నుతి
  3. వీధిబడి
  4. ఖండములు వానిపేర్లు
  5. సంక్రాంతి
  6. తప్పెవరిది
  7. ఆసియాఖండము-ముఖ్యవిషయములు
  8. స్త్రీ సీతిరత్నావళి
  9. చిన్నబిడ్డల చిత్తవృత్తులు
  10. రెడ్ క్రాస్ సంఘము
  11. విద్యాప్రచారపుపాట
  12. హెచ్చరిక
  13. కరవుదండయాత్ర
  14. సభలు-తీర్మానములు
-

ANDHRA RASTRA PRARAMBHA VIDYA

విద్యావిషయిక మాసపత్రిక

సంపుటము

32

ఏలూరు, 15 జనవరి

సంచిక

10

నిత్య సంకీర్తనము

వివరణము :

మనమనసు మాటిమాటికి మనలను వీడి తన పూర్వవాసనలపైకి పోవు చుండును. అది యట్లుచేయుట భగవంతుని మఱచియే. కాని దానిని మనము మరల వెనుకకు త్రిప్పవలయును. మనము చిత్తమును పవిత్రమొనర్చుకొనుటను జీవితమును సామాన్యమొనర్చుకొనుట, నేర్చుకోవలయును. ఇట్లొనర్చిన ఆధ్యాత్మికజీవితము సర్వ సామాన్యమైపోవును. అప్పుడు భగవంతుని స్మరింపక యుచ్చాస్యమును బీల్చలేము. అప్పుడు మన యత్నము ఫలించును. శాంతిచేకూరును.

సంకీర్తనము :

1. హేపరమేశ్వరా ! అశాశ్వతనస్తువులలో నీవే శాశ్వతుడవు.
2. నిత్యుడవగు నీయందే నా ధ్యానమంతయు నిలచునుగాక !
3. నీ స్మరణయే నా కధికమగునుగాక !
4. హే దయామయా ! నీ నామస్మరణమే నా జీవనోపాధిగ నొనర్చుము. నిన్ను మఱచినదినము నాకే దుర్దినమగునుగాక !

—స్వామి రామతీర్థ.

భ గ వ న్ము తి

కల్లూరు అహోబలరావు

(వెనుకటి సంచిక తరువాయి)

- సీ. శిలయందు వజ్రంబు మొలిపించి నీదివ్య | శక్తి స్వరూపంబు జాతినావు
నారికేళఫలంబు నందు నీరముఁబోసి | నీ రహస్యంబు వర్ణించినావు
ఫణిఫణాగ్రమునందు భవ్యమాణిక్యంబు | చిత్రించి నీగుట్టు జెప్పినావు
అండంబుతోపల నడగించి పులుగు, నీ | దివ్య మహాత్మ్యంబు దెప్పినావు
- గీ. చిత్రవర్ణంబు పూలకుఁజేర్చినావు | కూర్చినాడవు ప్రకృతికి గొప్పవెలుపు
ప్రకృతిమధురస్వరంబులఁ బాడినావు | భక్తమందార | నీకిదే వందనంబు. ౮
- సీ. నీలాంబరం బొండు నెత్తిపై సృజించి | చుక్క-లరాశితో సొబగుఁగూర్చి
సూర్యగోళ మొకొండు సొంపుగా సృష్టించి | కిరణాలలో వేడిగీలు కొల్చి
చందమామను, ప్రేమ నందంబుగాఁ దిద్ది | చలువరాసులను, కొల్లలుగఁ జల్లి
మేఘమాలికలందు మెఱపుల మెఱపించి | పిడుగుల నందులో వెలయఁజేసి
- గీ. ప్రకృతి నీవిలాసము దిద్ది పరగినావు | మంచివాడని బిరుదు వహించినావు
మించునీగుట్టు నెవరు వర్ణించఁగలరు | | భక్తమందార | నీ కిదే వందనంబు |
- సీ. అత్యద్భుతంబైన యంతరాళంబున | నఖిలాండకోట్ల నాడంగఁజేసి
బంతులచందంబు వింతగా వానిని | నొకదానిచుట్టు మరొండుద్రిప్పి
పవలు, రాతిరిఁజేసి వారంబు లొనగూర్చి | ఋతువత్సరముల సమ్మతినొనర్చి
ఎరడవానల గురియించి శీతమొసంగి | పాడిపంటలనెల్లఁ బండఁజేసి
- గీ. ప్రాణికోట్లను సతము గాపాడ నీవు | ఎన్నగారాని పాల్లు వహించినావు
నీరహస్యంబు నెవరు వర్ణింపఁగలరు | | భక్తమందార | నీ కిదే వందనంబు. ౧౦

వీ ధి బ డి

వర్తమానయుగములోని ప్రాథమిక పాఠశాలను పూర్వకాలపువారు-అనగా ఎప్పటివారోకాదు మొన్న మొన్నటి వారు, కొంతవఱకు ఇప్పటివారుకూడ— వీధిబడిఅనేవారు. అయితే ఈపేరు ఎందుకు కలిగినది? ఇది యిప్పుడు మారి పోవుటకు కారణమేమి? అసలుదీని పూర్వ చరిత్ర యెట్టిది? కొంచెము విచారితము.

పూర్వకాలములో— అనగా ఆంగ్ల పరిపాలనము మన దేశములో కదురు పొనకముందు— మన విద్యావిధానమే వేరుగానుండెడిది అందులోను దక్షిణ హిందూదేశమునందొక విలక్షణమైన పద్ధతిలోనుండెడిది ద్రవిడ సంప్రదాయము ననుసరించి ప్రాథమిక విద్యాబోధనమునకు బ్రాత్యేక పాఠశాలలున్నట్లు తోపదు. ఇది

యిప్పటిమాటగాను. చాలా పురాతన కాలపుమాట. ఆకాలములో బాలుర విద్యాభ్యాసము-అనగా అక్షరాభ్యాసము-ఆలయములో భగవత్స్థాని ధానమున జరిగేది. ఆలయమున్నప్పుడు ద్రవిడ సంప్రదాయమునుబట్టి శివాలయమేయని రూఢమగుచున్నది. ఇందులకు ద్రావిడులు శివమతస్థులగుటయే ప్రబలకారణము. దీనినిబట్టి ఆకాలములో ప్రథమశిక్షకు ఆలయమేయనిమూలస్థానమనియు, ప్రత్యేకవిద్యాలయముండెడిది కాదనియు, తేలుచున్నది.

ఈ నిర్ణయమునకు ప్రబల తమదృష్టాంత మింకొకటి కన్పడుచున్నది. బాలునకు తొలుదొల్త అక్షరాభ్యాసము చేయించునప్పుడు “ఓం నమశ్శివాయ, సిద్ధంనమః” అను పవిత్ర మంత్రాక్షరములను ఆ బాలునిచేత పలికించెడివారు. ఆమంత్రమును ఇసుకలోగాని, పలకలమీదగాని, దిద్దబెట్టెడివారు. ఈయాచారము—ఎన్నడో యేర్పడినది-ఇప్పటికిని నశించిపోలేదు. దొరతనమువారు దీనిని బంధింపకున్నను, అక్షరములను దిద్దబెట్టరాదని శాసించినను, పల్లెటూరి పంతుళ్ళుగాని, పట్టణపు పంతుళ్ళుగాని, ఈయాచారమును చాలమటుకు అనులుపఱచుచునేయున్నారు. కాని దీని యర్థమును వెలిసికొని అనుసరించువారు చాల తక్కువమంది యుందురేమో? లేకన్న ఈపవిత్ర మంత్రాక్షరములు తారుమారగుటయు, అర్థహీనములగుటయు, సంభవించనేరదు.

పూర్వులు అక్షరాభ్యాసకాలమున బాలునిచేత ఈ మంత్రమును పఠించుననె? అనునది ప్రశ్న. సమాధానము—అక్షరాభ్యాసముజరుగుచున్నది దేవాలయములో.

అందును శివాలయములో. బాలుడు భగవంతున కభిముఖుడై నిర్మలహృదయముతో తొలుదొల్త “ఓం” అను ప్రణవమంత్రాక్షరము నుచ్చరించును. తరువాత చేతులు జోడించి “నమశ్శివాయ” (శివుని కొఱకు నమస్కారము) అని సమస్కరించును ఆతరువాత “సిద్ధం నమః” (నమస్కారము సిద్ధించుగాక) అని పలుకును. చూడుడు! మన పూర్వులు అక్షరాభ్యాసమును ఎంతటి మహత్కార్యముగా జేసినారో? ఇచ్చట శివశబ్దమును మూర్ఖితయశరముగాఁగైకొనక “శివుఁ సుఖమును గూర్చువాడు” అను నర్థమునఁగైకొనుడు అనగా “ఏదేవుడై తేప్రపంచమునకు సుఖమునుకలగించుచున్నాడో అట్టిదేవునకు నమస్కారము. నానమస్కారము సిద్ధించునుగాక!” అని బాలురు పరిశుద్ధహృదయముతో ప్రార్థించు చున్నారు. తాను నేర్చు విద్య తన భవిష్యజీవయాత్రా సుఖమున కాధారభూతమగునట్లు సమస్త సుఖప్రదుండైన భగవంతుడు (శంకరుడు సుఖమును గలిగించువాడు) తన నమస్కారమును స్వీకరించి తన్ననుగ్రహించుగాక యని బాలుని తాత్పర్యము. ఇంతటి యుత్తమార్థముతో విరాజిల్లు చున్నది యీ మంత్రరాజము. కాని నేడిధి యర్థమెఱుంగని వారినోళ్ళంబడి “ఓనమః శివాయః సిద్ధంనమః” అను నిస్సారంపు టక్కరములుగాను, ఇంకను కుదింపబడి “ఓనమాలు” అను లొల్లి పదముగాను, మారిపోయినది. మొత్తముమీద దీనికిఁ గల బూర్వపు టేన్నత్యముచచ్చిపోయినను ఆశయము మాత్రము జీవచ్ఛనము మాదిరి నిలిచియున్నది.

ఈ విధముగా బాలురకు అక్షరాభ్యాసము ప్రారంభమౌతపరినమూహో ప్రారంభముగుట ప్రజ్ఞానుని కాలము నిర్ణయమునకు తెలియవచ్చుచున్నది కాబట్టి ప్రాథమిక విద్యాభ్యాసమునకు ఆ కాలములో దేవాలయములే ప్రధానస్థానములై యొప్పినవి. ఈయంశమును పాశ్చాత్య దేశచరిత్రలు గూడ రూఢి పఱచుచున్న ప్రే. శ 15 లేక 16 శతాబ్దములవఱకు ప్రార్థనామందిరములే (Churches) విద్యకు నిలయములై యున్నట్లు పాశ్చాత్యదేశ చరిత్రములు చాటుచున్నవి. నాగరకత యొక్క చక్రపరిభ్రమణ సిద్ధాంతము సనుసరించి మనదేశపు టాచారమే అచ్చటను అనుసరింపబడెననుట నిర్వివాదాంశము.

ఇట్లు దేవాలయములో ప్రారంభింపబడిన ప్రాథమికశిక్ష మనదేశములో ఆర్యద్రావిడ సమ్మేళనము వఱకు అట్లే కొనసాగినది! కాని ఆర్యసంప్రదాయములు ప్రబలిన కొలంది, వర్ణవిభాగము ముదిరినకొద్ది, అస్పృశ్యతాపిశాచము ఆన హించిన కొలంది, దేవాలయము ప్రాథమికవిద్యకు బట్టుగొమ్మగా నిలువ లేకపోయినది. అసలు ఆలయప్రాశస్త్యమే అడుగంటసాగినది. అస్పృశ్యత బలపడినప్పటినుండి, కడజాతి బాలురకు, నీచజాతుల బాలురకు ఆలయముయొక్క ఆవరణలోనికైన రానిచ్చుట సంఘ మొప్పుకొనలేదు. అంతేకాదు తక్కువజాతులవారికి చదువు చెప్పరాదని కూడ సంఘము శాసించినది. అంతటితో సమస్తజనులకుపయోగకరమైన దేవాలయము స్వార్థపరుల విత్తమగుటయు, విద్యాభ్యాసమునకు పెద్ద దెబ్బ తగులుటయు, సంభవించినది. అప్పుడు బుద్ధిమతులగు పెద్ద

లును, సంఘ శేయోభిలాషులగురాజులును విద్యసమర్థులగు బోధకులును, కలిసి సమాలోచించిగాని. ప్రాథమికవిద్య సర్వులకు లభించు సదుపాయములను తర్కించినారు. ప్రత్యేకముగా నొకరియింటిలో ప్రాథమిక పాఠశాలను నెలకొల్పుదమన్న కడజాతి వారు లోనికి వచ్చుటకు ఆయింటివారు అంగీకరింపరు. ప్రత్యేకముగా ప్రతిజనపదమునందును ప్రాథమిక విద్యాలయమును ఏర్పించుదమన్న ద్రవ్యము చాలదు. ఈ పరిస్థితులన్నియు తర్కించి యెట్లను మార్గము గానక అప్పటివారు నాలు బజారులు కలిసినచోట ఒక చౌకమును గడ్డి కప్పతో నిర్మించి అందు ప్రాథమిక పాఠశాలను నెలకొల్పుటకు స్థిరీకరించినారు. ఇట్టి చౌకముల కెవ్వరి యాధిపత్యమును లేదు. కడజాతి బాలురు వచ్చుటకును ఆటంకములేదు. వ్యక్తిగతముగా ఆటంకమున్నవారు అచ్చటికి తమ పిల్లలను పంపకుండెడివారు ఈ తీరున చివర కిది వీధి బడిగా మారిపోయినది. ఏనాడు మారినదో కచ్చితముగ చెప్పలేము, కాని నిన్న మొన్నటివఱకు ఇది వీధిబడిగానే నిలిచియున్నది.

వీధిబడిగా మారిన తరువాత ప్రాథమిక విద్య మొత్తముమీద నుంచి యభివృద్ధి లోనికి రాగలిగినది గ్రామములోని అన్ని జాతులవారికి విద్య లభించు నవకాశ మేర్పడినది. కాని అస్పృశ్యతాపిశాచము యొక్క ధూర్తపరిపాలనమునకు లోనైన వారు మాత్రము సమ్మెగట్టినట్లు తమ పిల్లలను వీధిబడికి పంపుట మానినారు. అంతటితో నూరుకొనక తమ పలుకుబడిని వినియోగించి గ్రామములోని ధనవంతులకు,

తదితరులకు, పురులు పెట్టి కానిబోధలుచేసి, తమవైపునకు లాగఁగలిగినారు. దీనితో గ్రామమున కక్షలేర్పడుటయు, ప్రత్యేక పారశాలలు నెలకొల్పబడుటయు, సిద్ధించినది. ఈపారశాలలు పెంపగుకొలంది వీధి బడులు — అనగా గ్రామ శృంగాటకము నందు నెలకొల్పబడినవి - క్రమక్రమముగా క్షీణింప సాగినవి కాని “వీధిబడి” అనుపేరు మాత్రము మాసిపోలేదు. ఈ ప్రత్యేక పారశాలలను గూడ వీధిబడి అనియే వ్యవహరించెడివారు. “కరణము గారి వీధిబడి - మునసబుగారి వీధిబడి - దేవాలయపు వీధిబడి” — ఈ తీరునగ్రామములోని ఆయా వీధులపేళ్ళనుబట్టి ఆయా పారశాలలు వీధిబడులుగా చెప్పబడేవి. ఇంతేకాని చౌకములకు మాత్రము చెందినవి కావు.

దేవాలయమునుండి ప్రాథమిక పారశాల వీధికెక్కి అంటరానితనము ముదురుట వలన మఱి కక్షలతో గృహప్రవేశ మొనర్చినప్పటినుండి పెద్దమార్పుజరిగినది. అస్పృశ్యులకు చదువుకొను నవకాశ మడుగంటినది. అభిమానులున్నను అధికారము కొఱవడినది. ఈ ప్రత్యేక పారశాలలకు అస్పృశ్యులను, కొన్నిచోట్ల నీచ జాతులవారిని, సుతరాము రానివ్వలేదు. ఇందువలన ప్రతిగ్రామములోను అస్పృశ్యులకు వారివారి గూడెములలో ప్రత్యేక పారశాలలు నెలకొల్పబడినవి. “మాలబడులు” అను పేరుతో అవికూడ కాలక్రమమున పెంపొందినవి. సర్వసమత్వముగల పెద్దలు, ధనవంతులు, మున్నగువారు వానిని అభిమానించి తగినట్లు ప్రోత్సహించిరి. ఎన్ని కక్షలేర్పడినను

ప్రాథమిక విద్యాభివృద్ధి మాత్రము కుంటువడక పోవుటేగాక విరివిగా పారశాలలు నెలకొల్పబడినవి. ఆనాడు ప్రతి వీధిక ఒక పారశాల ఉన్నదనియే చెప్పవచ్చును. ఇదియును నామమాత్రముగాదు. ప్రతి వీధివారును, తమ పారశాలయే అన్నివిధముల మిన్నగానుండవలెనని ఫోటీలతో కృషిచేసిరి. అందువలన ఆనాటి ప్రాథమిక విద్యాబోధనము గట్టి పునాదులమీద జరిగినదని చెప్పక తప్పదు. కాబట్టియే ఆ కాలపు ప్రయమరీ పరీక్ష ప్యాసయినవారు ఈకాలపు స్కూలుపైసల్ విద్యార్థి కంటెను గట్టివాడని చెప్పఁగలుగుచున్నాము.

ఆకాలపు విద్యాస్వరూపము, బోధనావిధానము, గురువులపటిమ, శిష్యుల వినయ విధేయతలు, తల్లిదండ్రుల సహకారము, గ్రామస్థుల విద్యాభిలాష మున్నగునవి ఇప్పటివలెగాక ఒక విశిష్ట సంప్రదాయము ననుసరించినవి. ఆనాడు విద్యార్థికి అక్షరాభ్యాసము జరిగించుటయన్న ఒక పెద్ద పండుగ. తల్లిదండ్రులకు మితిమీరిన సంతోషము. కొత్త దుస్తులు తొడిగి చక్కగా అలంకరించి బాలుని మేళతాళములతో ఊరేగించి పారశాలకు తీసుకవచ్చెడివారు. ముందు సరస్వతీపూజ — తరువాత గురుపూజ. గురువునకు చందనాదులు పూసి కొత్తబట్టలు గట్టపెట్టెడివారు. ఉన్నవారు భూరిదక్షిణలిచ్చెడివారు. ఇవి ముగిసినతరువాత అనాది సిద్ధమైన “ఓం నమశ్శివాయ” అను ప్రణవమంత్రాక్షరములను నోట బలికించి అంతరార్థము గ్రహింపబడకున్నను — ఆచారప్రకారము ఆమంత్రాక్షరములను

దిద్దఁబెట్టెడివారు. ఆనాడు బంధుమిత్రతాదు లు విందు—పురోహితునకు స్వయంపాక దానము- గురుకుటుంబమునకు భోజన సామగ్రి- సిల్లలకు పప్పుబెల్లాలు- పెద్దలకు చందనతాంబూలాలు- కోలాహలముగా పంచిపెట్టెడివారు. గ్రామస్థుల ముఖము లందు ఆనాడొక నూతనోత్సాహము తాండవించెడిది. బిడ్డలున్నవారు ఇట్టి యదృష్టసమయమున కువ్విళ్ళూరుచుండ బిడ్డలు లేనివారు నిరాశాపూరిత నయనము లతో కన్నీటి గుటకలు మ్రుంగెడివారు.

అక్షరములన్నియువచ్చి, గుణితము పూర్తియైన తరునాత బాలునకు పుస్తకము పట్టించుట మఱొకపండుగ. ఆనాడుగురువు గారికి మఱలకానుకలు చిన్న చిన్న శత కములుచెప్పి, వాచకధోరణి చక్కగా గలిగించి, బాలునకు పెద్ద పుస్తకము పట్టించుట మఱొకపండుగ ఆనాడు గురువు నకు తిరిగి కట్నములు - కానుకలు. పెద్ద పుస్తకము పట్టించుట యన్న బాలునకు భాషాజ్ఞానము చక్కగానేర్పడిన దన్న మాట. చదువను, వ్రాయను, బాలుడు తీర్గుడయ్యెనన్నమాట. ఇట్టి యుత్తీర్ణతలు గుట తోడనే, బాలునకు భారతభాగవ తాదులు, అమరము, ఆంధ్రనామ సంగ్ర హము, మనుచరిత్ర, మున్నగు గ్రంథ ములు చెప్పబడును. ఈచదువుఅంతయు సాధారణముగా అయిదాఱు సంవత్సరము లలో పూర్తయగును. ఈ లో ప ల బాలునకు తల్లిదండ్రుల యిష్టప్రకారము వారివారి వృత్తుల ననుసరించి వలసిన లెక్కలు, భూమికోలతలు, మున్నగునవి యన్నియు బోధింపబడును. ఇంతటితో బాలునకు ప్రాథమికశిక్ష పూర్తయగును.

ఆనాటిగురువులీంతస్వల్పకాలములోనే ఇంతటి గట్టి విద్యబోధింపగలిగినారన్న నాటి పరిస్థితులే వేఱు. నాటివిద్యాస్వరూ పమేవేఱు. గురువునకానాడున్న సౌకర్య ములునేడు లేవు. అప్పటి గురువునకు కూడుగుడ్డలకు కొఱతలేదు. నెలకురెండు సార్లు ఆటవిడుపుగింజలు. గింజలు నూర్చు నప్పుడు పెట్టుబడులు-దసరాపండుగకు కాను కలు-ఒక్కొక్కవిద్యాఘట్టమునకు సంచల చాపులు-ప్రతిపండుగకు స్వయంపాకదాన ములు-శుభకార్యములందు సత్కారములు ఇన్నివిధముల గ్రామస్థులు గురువును ఆద రించి పోషించెడివారు. అతడు వేఱొక వృత్తికి జొచ్చుననసరమువేడు గనుక ఎల్ల ప్పడు పారశాలయందేనిమగ్నుడైయుండెడి వాడు. త్వరలో బాలుని ఉత్తీర్ణుని జేసిన పక్షమున బంగారపు మురుగులు మొద లగు బహుమతులగూడ లభించెడివి గనుక అతడు విద్యాబోధనయందు మిక్కిలి శ్రద్ధ గైకొనెడివాడు. ఇందుకుతోడు పల్లెజనుల యభిరుచులనుబట్టి విద్యబోధించుట గనుక నాటిగురువు తల్లిదండ్రుల యాదరాభిమాన ములను చూరగొనగలిగినాడు. నిన్న మొన్నటివఱకు ఈవిధముగనే పల్లెకూట ములందు ప్రాథమికవిద్య బోధింపబడినది. వీధిబడులు నేటికంటె ఆనాడు ప్రాథమిక శిక్షకు గట్టికృషి చేసినవని చెప్పవచ్చును.

ఇంతటితో “వీధిబడి” వృత్తాంతము ముగియుచున్నది. ఇక “నేటిప్రాథమిక పాఠశాల ప్రాథమికవిద్యాభి వృద్ధి కెంతవఱకు తోడ్పడుచున్నది?” అను విషయమును గుఱించి రాబోవు సంచికలో చదువుదురుగాక!

* * * —సంపాదకుడు.

ఖండములు - వానిపేర్లు

రచయిత : నేమాని కుటుంబశర్మ

పూర్వకాలమున ఖండములకున్న సంస్కృత నామములే ప్రస్తుతము వాడుకలో నున్న హూణనామములుగా మార్పుచెందినట్లు తోచుచున్నది. అదెట్లన .

1. ఏషియా:— నరపతులు, గజపతులు, అశ్వపతులు, అనుమూడు తరగతులనశ్వరులుకలరు. వారిలో చంద్రవంశజులును, దేవమీధుని సంతతివారలును నైన “అశ్వ” యనుజాతివారలు కలియుగ ప్రారంభమున “పంచనదీదేశము నందుగల సింధునదియొక్క రెండుతీరములను, నాక్రమించి తమ భుజబలముచే గొప్పభూభాగమును జయించి, ఆభాగమునకు “అశ్వ” ఖండమని నామమించిరి. తరువాత నది “అసియా” “ఆసియా” “ఏషియా అనుశబ్దములుగా మారినది.

2. అమెరికా:— “అమరిక” యను సంస్కృతపదమునకు నివాసమున కనుకూలము, అంద మని యర్థముకలదు. మంచినీటికాకరంబులగు తట్టాకంబులు, నెడతెగని ప్రవాహముకలిగి మండువేసవియందైనను నెండిపోవనట్టి నదులు, అనేక రకములగు ఫలవృక్షములచేనొప్పి, పంటలకాలవాలమై యుండియుంటచే మిగుల వాసయోగ్యముగాను, చూపునకు సుందరముగాను, గనుపట్టుటంబట్టి ఆఖండమున కాపేరు కలిగినది. అదియే “అమెరికా” యనుపదము గారానురాను మార్పుచెందినది. ఆఖండము దక్షిణోత్తరదిశలకు వ్యాపించియుండుటచే తక్షిణోత్తర “అమెరికా” లని పిలువబడుచుండెను.

3. ఆఫ్రికా:—అసలు సంస్కృతశబ్దము “అః + పరి + అఖి” కలసి అఫర్యఖి” యనునది “ఆఫ్రికా” యనుహూణ శబ్దముగా మారెను. అః = సూర్యరథాశ్వము” అఖి (ధా) శప్ - ఆ - అఖిగతౌ - అజ్ఞతే == నడచుచున్న పరి = మార్గము కలది అనగా సూర్యునిరథ మేమార్గము గుండవెడలునో దానికి భూమధ్య రేఖయనిపేరు. ఆమార్గము కలదిగాన ఆఖండమునకు ఆఫ్రికాయనిపేరు కలిగెను.

4. యూరప్ (ఐరోపా):— అసలు “సురూప” యనునదియే “యురూప” గా మారెను. సంస్కృతమున “సు” అంత అర్థసంజ్ఞకలదో ఆంగ్లమున “యు” అనగా అంతయర్థముకలదు. కాన, “సురూప?” యనునదియేముందు “యురూప” క్రిందమారి పిదప “యూరప్, ఐరోపా” ఖండమని పిలువబడుచుండెను. ఆఖండము చాలభాగము మంచుప్రదేశమగుటచే మిగుల తెల్లగా గనపట్టును. వర్ణములయందు ధవళవర్ణము మిగులయందమై మనసునకానంద మొదవును. ఆకారణమున మనవారలు దానికి “సురూప” ఖండమని నామమొసగిరి. దానికి “శ్వేతదీపమని ” కూడ నామము కలదు.

5. ఆస్త్రేలియా:—“ అస్త్ర + ఆలి + అయః ” అను మూడుపదములు కలసి “ అస్త్రాలెయః ” అనునదియే “ ఆస్త్రేలియ ” గ మారెను. అదియే రానురాను ఆస్త్రేలియా యైనది. “ అయః (ధా) యసగా-అనగ గతౌ ” లేక “ గతాగతౌ ” = వెడలి వచ్చేటటువంటి అస్త్రః - బాణముయొక్క, ఆలి - సమూహము కలవారచట నుండుటచే నాఖండమునకు “ అస్త్రాలెయః ” యను నామమువచ్చెను. ఆస్త్రేలియాఖండవాసులవద్ద “ బామెరాంగు ” లను నాయుధములు గలవు. వారు శత్రువులపై ఆ బాణమును ప్రయోగించినచో అది శత్రువును సంహరించి తిరిగి ప్రయోగించిన వానివద్దకుపోవును. అట్టి ప్రజలు ఆ ఖండమున నుండుటచే దానికి “ ఆస్త్రేలియా ” అను పేరు కలిగెను.

6. ఓషేనియా:—(పసిఫిక్) శాంతమహాసముద్రమునఁ గల కొన్నికొన్ని దీవులనుకలిపి, వానికి “ ఓషేనియా ” యని నామమిడిరి. సముద్రమున కుండబడిన నామములలో నొకటియైన “ ఉదధి ” యను శబ్దభవమే “ ఓషన్ ” అను ఆంగ్లశబ్దమైనది. అట్టి “ ఓషన్ ” యందుగల ద్వీపసమూహముగుటచే వానికి “ ఓషేనియా ” యను నొక్క పేరు కలిగినది.

షరా — సప్తద్వీపముల నామము లాయా ఖండములకు వచ్చుటకుఁగల కారణము రాబోవు సంచి కలఁ ప్రకటింపబడును.

సంక్రాంతి

బాలకవి అన్నాప్రగడ వీరరాఘవయ్య

- సీ. చలిగాలి వాడికత్తుల నూరి తెగగొట్టి పదను గోల్పడిన పవళితోడ
తెలివెన్నెలలనిగ్గు లలరు దళ తళక వర్షించు నిహారవారితోడ
జగదేకమోహన సౌందర్య సంపూర్ణ లీలలౌ రంగవల్లికలతోడ
పసిడి లేమెఱుంగుల భాసిలి విరియఁగాఁ బూచిన క్రొంబంతిపూలతోడ
- తే. గీ గృహగృహమ్మునసంతృప్తి గీలుకొలిపి | మదముగూర్చెడు ధాన్యసంపదలతోడ
అమృతనిష్యంధ మధురసౌఖ్యములతోడ | కదలి యేతెంచె మకరసంక్రాంతి లక్ష్మీ.
- చ. చలికి నెడంద జంకకయె స్నానమొనర్చి ముఖంబునందుఁ గ్రొం
దెలుపుఁ గలట్టినామములఁ దీరిచి నారలఁ జుట్టబెట్టి యా
దల నొకదామ్రపాత్రమును దాల్చి రమాధవుఁ బాడికొంచుఁ బెం
దలకడ భక్తిమీఱ హరిదాసుఁడు నచ్చెను వీధిలోనికిన్.
- సీ. అల్లుఁ డేసమయాన నరుదెంచునోయని యింటికి వెల్ల వేయించె నత్త
మఱది వచ్చుటతోనే వరుసల నాడెద ననుచు సిద్ధముగ నుండినది వదిన
బావపజ్జను జేరి పరిహాస మాడంగీ మురిసెను లోలోన మద్దుబాల
జామాతకోసమై సరిగంచుధోవతు ల్గొనఁగ బజారుకు జనియె మామ

తే. గీ. భర్తరాక పూరాననే పాటఁజూచి | సిగ్గుచేఁ దల్లిచాటునఁ జేరె ముగ
ఇంతలోన జామాత దా నేగుదెంచి | యందటకు సంతసముఁ గూర్చె నతులితముగ.
సీ. భోగిపండుగఁ జేయ బొమ్మలు లేవని జనముత్రిమోల నేడ్చినది బిడ్డ
పేరంటమున చంద్రహారంబు లేదని తనఁదానే గొణుగొనియె కన్నె
సన్నాయి మామూలుచాలమి మర్యాదమిగిలి మాచాడెను మేళగాఁడు
కోడిపందెములోన నోడిపోవుటచేత ఏమిలి దుప్పటి గప్పుకొనియె కాపు
తే. గీ. తర్పణమునకు దక్షిణ తగ్గెనంచు | రట్టుతో రచ్చ కెక్కెను బ్రాహ్మణుండు
సుఖములందున కష్టాల జూపు మకర | సంక్రమణలక్షిత్రి ! నీకు సుస్వాగతంబు.

త ప్పె వ రి ది ?

ప్రాధమికవిద్యయందు ప్రజల బాధ్యతను గుర్తింపజేయు చిన్ననాటిక :

జి. కె. చౌదరి

(గతసంచిక తరువాయి)

రెండోరంగము

ఆమర్నాడు మధ్యాహ్నము ౩ గంటల
వేళ; మునసబుగారి ఇల్లు. పంచపాళీలో
అరుగుమీద తివాసీపై మునసబుగారు,
కరణం రంగయ్యగారు, కూర్చున్నారు.
మునసబు నరసయ్యగారు ఏమిటో
చెపుతూవుంటే కరణంగారు వాలుబల్ల
ముందుకు లాగుకొని వ్రాస్తున్నారు.
రమణరావు, సంజీవరావు, వెంకట
సుబ్బయ్య ప్రవేశిస్తారు. మునసబుగారు
కళ్లజోడు నుదుటిమీదికి నెట్టి తలపూర్తిగా
పైకెత్తి చూచి—ప్రక్కనవున్న బల్లమీన
కూర్చోమన్నట్టుగా సంజ్ఞ చేసి—

నరసయ్య:-ఎప్పుడు వచ్చారు సంజీవం?

సం:-మొన్న ఉదయం పది గంటల
బండికి.

న:-రమణా, నువ్వు ఒకబళ్లోనేనా?

సం:-అవును.

న:-ఏక్లాసు

సం:-సెకండియర్.

న:-నునడోరు మొత్తము మీద
జాగ్రత్తగా చదువుతున్నది, బుద్ధిమంతు
లనిపించుకుంటున్నదికూడ, మీరిద్దరే.
ఆపేరుమాత్రం చెడగొట్టుకోకండి.

(వెంకటసుబ్బయ్యనుచూచి) వెంకట
సుబ్బయ్యా! మూలచేను కట్టివేశారా?
ఇట్లావచ్చావేం?

వెం.సు.-పైవేటుమేష్టర్ని తీసుకవస్తా
నన్నారు. ఎప్పుడు వస్తారు?

న:-అవుటపల్లిలో ఒకాయన వున్నా
డట. కబురు చెయ్యడమో, వెళ్లిమాట్లాడి
రావడమో, చెయ్యాలి.

వెం.సు;-ఇరవైరోజుల క్రితమే అన్నా
రుగా ఇట్లని-

న:-అవును. అన్నాను. తీరుబడి ఎక్కడ

చచ్చింది. ఎక్కడ లేకపోతే అక్కడేపాడు. నాలుగురోజులనాడు వాయిదాకు వెళ్లి వుదయాన్నే నచ్చాను. ఊళ్లో లేకపోతే వ్యవసాయము పాడు. వాయిదాలకు వెళ్ళకపోతే వ్యవహారాలుపాడు. ఏం చెయ్యను?

రమణ:- ప్రేమేటుమేష్టరు ఎవరికండి?

న:-మాలబ్యాబాయిలకే.

రంగయ్య(కరణం):-ప్రయివేటుమేష్టరు సంగతి నీకెందుకు సుబ్బయ్య!

వెం.సు:-మారంగారావును కూడ ప్రయివేటుబడిలో వెయ్యాలని వుందండి.

రమణ:-మాలబ్యాబాయిలు ఎన్నోక్లాసు.

న:-ఎన్నో ఎక్కడిది? పెద్దవాడు నాలుగోక్లాసు. రెండోవాడు రెండోక్లాసు.

సంజీ:-ఈవూళ్ళో బడివుంది కదండి. ప్రయివేటు మేష్టరు ఎందుకు?

న:-నేతిబీరకాయలో నెయ్యి వున్నట్లుగానే ఈవూరుబళ్ళో విద్యాభివృద్ధి వుంది.

ర:-విద్యాభివృద్ధి కలుగక పోవడానికి కారణం?

న:-తరచు మేష్టర్ల ట్రాన్సుఫర్లు ఎవడికి వాడే వెళ్ళిపోవడానికి ప్రయత్నము చేస్తూ పాఠశాల విషయములో నిర్లక్ష్యం గ్రామస్థులలో ఏమీ శ్రద్ధ లేకపోవడము- ఇన్ని కారణములవల్ల బళ్ళో చదువు అంత అంతంతమాత్రంగా వుంది.

సం:-మీరు ప్రత్యేకముగా పంతుల్ని తీసుకవస్తే బోర్డుస్కూళ్ళో విద్యాభివృద్ధి అయ్యే సూచన లేమైనా వున్నాయా?

న:-స్కూలు స్కూలే, మావాడిని కాస్త శ్రద్ధ తీసుకోకపోతే పైకివచ్చేటట్టు కనపడటంలేదు.

ర:-గ్రామస్థులందరికీసంబంధించినఅన్ని వ్యవహారాలలోను పురోగామిగా వుండి

సరిదిద్దుతున్న మీరు విద్యావిషయంకగా మాత్రము మీఅబ్యాబాయిల శ్రద్ధతోనే సరి పెట్టుకుంటే గ్రామస్థులందరిగతీ ఏమికాను?

న:-ఈవిషయంలో అందర్నీ గూర్చి నేనేమి శ్రద్ధ చెయ్యను? కాస్త శ్రద్ధ వున్న వాళ్లు, శక్తి వున్నవాళ్లు, వాళ్ల నీలు వాళ్లు చూచుకుంటారు, బోర్డుస్కూళ్ళో మాత్రము అక్షరపుముక్క రాదు.

సం:-శ్రద్ధవుండి, శక్తివుండి అన్నారు. శ్రద్ధ వుండి శక్తిలేని వాళ్ళస్థితి?

వెం.సు:-యథాప్రకారసిద్ధిరస్తే-

ర:-బోర్డుస్కూలు మేష్టర్లు అందుకు గాను ప్రత్యేకముగా ఏర్పాటు గావించ బడ్డారుకదా? వాళ్ళచేత క్రమంగా పని చేయించుకోవాలి గాని శక్తి వున్న మన మంతా ప్రయివేటు పాఠశాలలు పెడితే శక్తిలేని అశేషజనముయొక్క అజాగతీ వుండకపోవడమే కాకుండా, ఈబడి కాస్త తీసివేస్తారు. అప్పుడు?

న:-ఐతే ఏం చెయ్యమంటారు?

ర:-ప్రత్యేక పాఠశాలలు పెట్టడంబట్టి ఖర్చుపెట్టు సవసరము లేకుండానే బిడ్డలకు విద్య అబ్బే అవకాశ మున్నప్పుడు దాన్ని విడిచిపెట్టకూడదు.

న:-సరే, ఉన్న అవకాశాల్ని పూర్తిగా వినియోగించుకోవాలి అంటున్నారు. వప్పు కుంటాను. మరి అక్కడ అక్షరపుముక్క రావడంలేదు. అదెట్లా?

సం:-అక్షరపుముక్క ఎందుకురాదు? పూర్తిగా వస్తుంది. ఉపాధ్యాయుల్ని ఉపాధు చేస్తూ మనము కాస్త శ్రద్ధ తీసుకుంటే తప్పకుండా వస్తుంది. ప్రయివేటుస్కూళ్ళో వచ్చే చదువు బోర్డుస్కూళ్ళో ఎందుకు రాదు? రానిది ఎక్కడా, రాదు.

న:- నెలకొకడు, రెండు నెలల కొకడు చొప్పున వచ్చి పొయ్యే ప్రతిపంశుల్ని గూర్చి శ్రద్ధ తీసుకోవడము పది పనుల మీద తిరిగే నాకు ఎంతవరకు సాధ్యము ?

ర:- పదింటి పదకొండోది మీపనులు ఏమీ చెడగొట్టుకోకుండానే సారశాల సమన్య పూర్తిచెయ్యవచ్చు.

న:- పైవాళ్లుచేస్తే ట్రాన్సుఫర్లనుగూర్చి మనమేమి శ్రద్ధచేస్తాము?

స:- మీరు శ్రద్ధచేస్తే ట్రాన్సుఫర్లు ఆగుతాయి. మీరు ఇనస్పెక్టింగు ఆఫీసర్లను అడిగితే కాస్త జాగ్రత్త అయిన టీచర్లను కూడ వేస్తారు. ఉపాధ్యాయులవల్ల గ్రామ స్థులకు ఒక అవసరమువున్నదని గమనించి వాళ్లకు చేయదగు స్వల్పపు సాయము చేస్తూవుంటే జన్మస్థానమునుకూడ మరిచి వుంటారు. వాళ్లు యావచ్చుక్కినీ విని యోగించి పనిచేస్తారు 'మనపిల్లలకు తప్ప కుండా చదువు వస్తుంది.

న:- దమ్మిడీ ఖర్చవకుండా చదువువచ్చే అవకాశాలు వున్నప్పుడు ఖర్చుపెట్టడం మూకేమన్నా డబ్బుచేదా? ఇప్పుడేమి చెయ్యాలి?

స:- ఇప్పుడు ఈ పాఠశాలలోవున్న ఉపాధ్యాయులలో సమర్థులైనవాళ్లనువుంచి తక్కినవాళ్ల స్థానంలోకూడ తగుసమర్థుల్ని వేసేటట్లుచూడాలి.

న:- మేము కోరినంత మాత్రాన వేస్తారా?

స:- వేసితీరుతారు. మీరు అడిగేది మీ ఒక తరపునకాదు - గ్రామస్థులందరి తరపునాను - ఐనప్పుడు ఎందుకు వెయ్యరు?

ర:- ప్రజాభిప్రాయానికి వ్యతిరేకముగా ప్రవర్తించడము ఎప్పుడూ అసాధ్యమే

వాళ్లుమాత్రము ఎందుకు ఏర్పడ్డారు? ఆశా ఖాభివృద్ధికి వలసినసాయము చెయ్యడానికి కాదా?

న:- సరే ఒకటి-తరువాత ?

స:- గ్రామస్థులందరి తరపున పాఠశాల సంబంధించిన, ఉపాధ్యాయులకు సంబంధించిన, బాగోగులను పరిశీలించడానికి ఒక పంచాయితీ సంఘమువుండాలి.

న:- ఉండి ?

స:- గ్రామము తరపున విద్యార్థులతరపున-తల్లిదండ్రులతరపున- ఉపాధ్యాయుల తరపునకూడ, లోటుపాట్లు చెప్పడానికి- అభివృద్ధి మార్గము అన్వేషించడానికిగాను ఈసంఘము చీటికి మాటికి తలకొకపెద్దగా వెళ్లి ఉపాధ్యాయులను అదమాయింప భోయే సామాన్యులకు వీలులేదు. ఏకాస్త విషయము అయినా, ఈపంచాయితీద్వారా ఐతేనే పరస్పరము శారవార్హము, అభివృద్ధిదాయకమూను.

న:- ఏమండీ! కరణంగారూ! ఇప్పుడు మనవాళ్లు చెప్పినదానిమీద మీ అభిప్రాయమేమిటి ?

ర:- నాకు పూర్తిగానచ్చింది వాళ్లు చెప్పిన ప్రకారముచేస్తే మన పాఠశాల చాలా ఉన్నతస్థితికి రావడమే కాకుండా తక్కుంగల పాఠశాలలకు ఆదర్శంగాకూడ వుంటుందని నమ్మకము.

న:- ఎంతా, సుబ్బయ్య! నీవుద్దేశ్యమేమిటి ?

వె:- ప్రత్యేకము నావుద్దేశ్యమేమిటి? ఏవిధముగానైనా సరే పిల్లలకు అక్షరపు ముక్కవచ్చే మార్గము చూడండి.

న:- మీరు పిల్లలే అయినా ఈ విషయంలో గమనించదగ్గ సలహాలుచెప్పారు.

ఆపకారము చెయ్యడానికి ఏమీ ఆజ్ఞేపణ లేదు. రేపు నేను ఊళ్లోవుండను. కనుక రాత్రికే మిగిలిన వాళ్లనుకూడ ఆలోచించి ఈవిషయమై ఏర్పాటులు చేద్దాము ఏమండీ, కరణంగారా ?

రం:-ఇతర గ్రామపెద్దల్నికూడ సంప్రదించండి.

న:-అట్లానే చౌదరయ్య బాబు ఊళ్లో వున్నాడా, సుబ్బయ్య ?

వెం:-నీన్నఉన్నాడు. తెల్లవారి కనబడ లేదు మరి.

న:-రాత్రికి మీరు ముగ్గురు కూడ బ్రాడాయి దగ్గరకు రండి. కరణంగారు వస్తారు. ఇతర పెద్దలకు కబుర్లుచేసి పిలిచిస్తాను అందరినీ సంప్రదించే ఈవిషయం నిగ్గుంచుదాము

సం:-రమణ-అట్లానే వస్తామలెండి-వెళ్లివస్తామండి.

వెం. సు:-వస్తానండి .

న:-మంచిదినాయనా !

(సంజీవరావు, రమణరావు, వెంకట సుబ్బయ్య, నిష్కమింతురు.)

ఆసియాఖండము—ముఖ్యవిషయములు

వేదుల నరసింహము, బూర్జు

(గతసంచిక తరువాయి)

చైనా సామ్రాజ్యములో చేరిన దేశములు:—

1. చైనాదేశము,
2. మంగోలియా,
3. మంచూరియా,
4. టిబెట్టు,
5. సికియాంగు.

జపానువారికి గల ఆపద - దానిని తొలగించుకొనుట:—

జపానుదీవులందు తరచు భూకంపములు సంభవించును. అందువలన పట్టణములు ధ్వంసముచేయబడును. ఈ భయమువలన ఈ దేశీయులు తమయిండ్లను పెదురు తోను, కాగితముతోను కట్టుకొందురు.

స్పెష్పీలు:—

ఆసియాఖండములో సైబీరియా మైదానములో సరుగును అరణ్యములకు దక్షిణమునగల గడ్డి మైదానములకు స్పెష్పీలు అని పేరు. ఇచ్చట శుపాలనము ముఖ్యవృత్తి. ఇచ్చటనుండి వెన్న, జున్ను, మాంసము, చర్మములు ఎగుమతియగును.

ట్రాన్సుసైబీరియా రైలుమార్గము:—

ఇది యూరప్ ఖండమందలి, లెనిన్ గ్రాడ్ నుండి ఫసిఫిక్ మహాసముద్రతీరమున గల వ్లాడివాస్టక్ వరకు పోవును. దీనిమీదుగ ఉన్ని మాంసము, తోళ్లు, బంగారము, నేలబొగ్గు, ఎగుమతియగును

ఆసియాఖండమునందు విపరీత శీతోష్ణస్థితులుండుట కారణములు:—

1. ఈ ఖండము ఉత్తరార్ధగ్రువ సమీపమునుండి భూమధ్యరేఖవరకు వ్యాపించి

యున్నది. (2) పడమటిదిశను ఈ ఖండము భూభాగముతో కలిసియున్నది. (3) తూర్పు దక్షిణదిశలయందు మహాసముద్రము లావరించియున్నవి. (4) మధ్యభాగము మిట్ట ప్రదేశము (5) నైర్మతిభాగము నీరభూమి, 6. ఉత్తరధ్రువ సామీప్యమున శీతలవాయువులు వీచును.

తూర్పు ఇండియాదీవులలో సంవత్సరము పొడవుననూ వర్షము, ఎందుచేత?

తూర్పు ఇండియాదీవులందు వేసవికాలమందు జూన్ నెల మొదలు సెప్టెంబరు వరకు నైర్మతిపవనముల వలన వర్షము కురియును. శీతకాలములో నీటి యావిరితో కూడిన గొడ్డులు ఈశాన్యమూలగ వీచును. వీటివలన ఈ దీవులలో సంవత్సరము పొడవుననూ వర్షము కురియును.

నైఋతి ఆసియాయందు వర్షము తక్కువ ఎందుచేత?:—

వేసవియందు దక్షిణభాగమునుండి చెమ్మగాలులు భూమిమీదకు వీచును. ఇవి భూభ్రమణమువలన నైఋతిమూలనుండి వీచును. ఈ గొడ్డులు చైనా, జపాను దేశములకు ఆగ్నేయమూలనుండి వీచి అధికవర్షము నిచ్చును. లోభూములకు పోయిన కొలది వర్షము తక్కువ. అందుచేత నైర్మతి ఆసియాయందు వర్షము తక్కువ.

వ్యాపారమార్గములు :—

1. హిందూదేశమునుండి అరేబియా సముద్రపు టుత్తరతీరము ననుసరించి పరిష్కాసింధుశాఖవరకుపోయి అచ్చటనుండి బాగ్దాద్మీదుగ సిరియాలోని అలెప్పే వరకు పోవుచున్నది.

2. ఇండియానుండి కై బరుకనుషుమీదుగ ఆఫ్ గన్ స్థానము, టర్కీవరకు పోవుచున్నది.

3. మధ్య ఆసియాకును మనదేశమునకును, కాశ్మీరము ద్వారా వ్యాపారము జరుగుచున్నది.

4. హిమాలయ పర్వతములందలి కనుమలద్వారా నేపాలు, టిబెట్టు, బర్మా, చైనాదేశములతో వర్తకము జరుగుచున్నది.

ఐరోపా - రాజకీయభాగములు.

(1) అట్లాంటిక్ సముద్రతీరప్రాంతపు దేశములు :—

1 నార్వే 2 డెన్మార్కు 3. జర్మనీ 4. హాలెండు 5. బెల్జియమ్ 6. పోర్చుగల్ 7 ప్రాన్సు 8. బ్రిటిష్ దీవులు.

(2) మధ్యధరాసముద్రతీరపు భూములు :—

9. స్పెయిన్ 10. ఇటలీ 11. గ్రీసు 12. యుగోస్లావియా 13. టర్కీ 14. ఆల్బేనియా 15. బల్గేరియా.

(3) బాల్టిక్ సముద్రప్రదేశములు :—

16. స్వీడను 17. ఫిన్ లాండు 18. ఎస్టోనియా 19. లాట్వియా 20 లిథువానియా.

(4) మధ్యదేశములు :—

21. స్విట్జర్లాండు 22. ఆస్ట్రీయా 23. హంగేరీ 24. జెకోస్లావేకియా. 25. పోలాండు
26. రుమేనియా.

(5) తూర్పు ఐరోపా :—

27. రష్యా,

ఐరోపా—ముఖ్యపట్టణములు

1. సెవీల్ :—ఇది దక్షిణస్పెయిన్ లోగల పట్టణము. ఇది సారాయి కాచుటకును, నారింజఫలములను చాలప్రసిద్ధి.

2. మిలాన్ :—లంబార్డ్ మైదానముందు మల్బరీ తోటలు విస్తారము. పట్టు పరిశ్రమకు ఇటలీ దేశములోని మిలాన్ పట్టణము కేంద్రస్థానము.

3. బర్నెస్

4. స్టావంగర్

5. బ్రాడ్ జమ్

6. గ్రిమ్సుబీ

7. యార్ మత్

} ఇవి నార్వే తీరముందున్నవి. చేపలవేటకు ప్రసిద్ధి.
} ఇవి ఇంగ్లాండులోనున్నవి.
} చేపలవేటకు ప్రసిద్ధి.

8. మిడిల్సుబరో :—ఇది డర్ హాం, యార్క్ షైర్. బొగ్గుగనులకు మధ్యనున్నది. ఇది రేవుపట్టణము. స్వీడన్ దేశమునుండి ఇచ్చటకీ ఇనుము దిగుమతియగుచున్నది. ఇనుపపరిశ్రమకు ప్రసిద్ధి.

9. బర్మింగ్ హామ్ :—దక్షిణస్ట్రాఫర్డ్ షైర్, వారిక్ షైర్, బొగ్గుగనుల సమీపమున ఈ పట్టణము గలదు. ఇది ఇనుపపరిశ్రమకు ప్రపంచములో ప్రసిద్ధి పొందినది.

10. పెఫీల్డు :—ఇది యార్క్ షైర్, బొగ్గుగనుల సమీపమునున్న గొప్ప పారిశ్రామిక పట్టణము. ఉక్కుపరిశ్రమకు ప్రపంచములో ప్రసిద్ధి పొందినది. కత్తులు, బాకులు, శస్త్రసామానులు తయారుచేయుదురు.

11. ఎస్సెక్

12. డ్యూసెల్ డార్పు

} ఇవి రూరులో యాయందు (జర్మనీలో)
} అణగియున్నవి. ఇవి ఇనుము, ఉక్కు సామానులకు

ప్రసిద్ధి.

13. మాన్ ఛెస్టరు :—ఇది ప్రపంచములో నేతపరిశ్రమకు ప్రసిద్ధి. ఇది లంకా షైర్, మండలములో నున్నది. దీనిసమీపమునే లివర్ పూల్ అను రేవుపట్టణము గలదు.

14. లీడ్సు :—ఇది యార్క్ షైర్ బొగ్గుగనుల సమీపముననున్నది. ఇది ఉన్ని పరిశ్రమకు ప్రసిద్ధి.

15. హాల్ :—ఇది చేపలవేటకు ప్రసిద్ధి. ఉన్ని వ్యాపారమునకు ప్రసిద్ధి. ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండు దేశములనుండి ఉన్ని ఇచ్చటకు దిగుమతి అగును.

(సశేషము)

స్త్రీ నీతిరత్నావళి

కీ. శే. శ్రీ మన్మథాపాధ్యాయ బ్రహ్మశ్రీ శ్రీ కల్లూరి వేంకటరామశాస్త్రిగారు

(ఏప్రిల్ 1905)

(కుమారికి జనని యుపదేశించినట్లు భావించి సులభశైలిని నాచే రచియింపబడిన యిప్పదంబులు శ్రీ జనోపయోగంబులు గావున శ్రీ జనోపయోగంబగు నితర పత్రికారత్నంబులయందు బ్రకటింప తత్పత్రికాధిపతులు ప్రార్థితులు.)

1. బడలిక నుస్సురుస్సురని వచ్చినభర్తకుఁ దెల్పకమ్మ ! నీ యిడుమలు, పాదశుద్ధికోట కిచ్చి జలంబును దాళవృంతమున్ వడిఁ గరమందుఁ బూని నునువాన్పునఁ జేరిచి, సేదదీర్చి, నీ వడుగుల నొత్తి, సౌఖ్యముల నందఁగఁ జేయుము మానినీమణి !
2. వరు డొకవేళఁ దిట్టినను బైబడి నీ వెదురాడ కమ్మ ! యెవ్వరు పతిభక్తి నుండుదురొ వారికి ముక్తి ఫలించుఁగా మనోహరు నిరతంబు నీదు మనసార భజింపుచుఁ గన్నతల్లి ! మందిరశుభలక్ష్మీనాఁగ నవనిన్ యశ మొందుము మానినీమణి !
3. మఱుదులనెల్ల సోదరులఘాడ్కిఁ బ్రియంబుగఁ జూడు మమ్మ ! యెదలు నినుగూర్చి దూషణ మొనర్చిన నీదగు సత్ప్రవర్తనం బెఱుఁగని మూఢు లాదురుగదే కొదువేమి భవచ్ఛరితకున్ ? జిలుతల శ్రేయ మీవు పరిశీలన చేయుము మానినీమణి !

“ భారతి ” నుండి

చిన్నబిడ్డల చిత్రవృత్తులు

(వెనుకటి సంచిక తరువాయి)

బాలకవి అన్నాప్రగడ వీరరాఘవయ్య.

అనుకరణ :—

క్రీడక్రియ తరువాత చిన్నబిడ్డల జీవితములో ముఖ్యముగా గమనించదగినది యనుకరణము. అనుకరణమనగా నితరులు చేసినట్లుచేయుట. దీని చిహ్నములు బిడ్డల బాల్యదశనుండియే యగపడును. పలక

పుస్తకములను దీసికొని బడికిపోవు తన సోదరిపద్ధతిని, బాలుడనుకరించి యాచరణ రూపమున వెలువరించును. తానుగూడ నామెవలెనే బడికి వెళ్లుచున్నట్లునటించును. బాల్యదశ సగము గడచిన సిద్ధప మరింత ప్రబలమై వేషభాషలలోను, నడవడుల

లోను, తగువిధముగ మార్పుల నొందును. ఇంలియేగాక ఇది స్వీయానుభవమును కర్తవ్యే గ్రహింపజేయును.

అనుకరణ - పరిసరప్రాంతముల ప్రభావము :—

అనుకరణమునకును, పరిసరప్రాంతములకును, తీరని సంబంధము గలదు. పరిసర ప్రభావము లేక యనుకరణముద్భవింపజాలదు. పారంపర్యమున లేని స్వభావము పరిసర ప్రాంతముల దలవడునని మన మొప్పుకొనగలిగినచో నది కేవలము అనుకరణములముననే గాని మరిదేనిచేతను సంభవించదని మనము విస్పష్టముగా జెప్పగలము. కావుననే తలిదండ్రులయు, నుపాధ్యాయులయు, విధి యీ యనుకరణ విషయముల ముఖ్యపాత్ర వహించును.

అనుకరణ - అన్వేషణ :—

అనుకరణమునుండి యన్వేషణము జనించినదనియు- కాదు- అన్వేషణమునుండియే యనుకరణము జనించినదనియు, శిశుమన సత్వశాస్త్రవేత్తలు భిన్నాభిప్రాయులైయున్నారు. ఏదియెట్లున్నను మొదటివాదమే 'బలవత్తరమైనదని మనమొప్పుకొనకతప్పదు. ఏలనన, ఆరుమాసములు రాగానే అనుకరణము ప్రారంభమగుచున్నది. అప్పుడన్వేషణరాజులదు. కాని యీ యనుకరణము క్రమక్రమముగ దినదినాభివృద్ధి గాంచినపుడిదియే యొక యన్వేషణగా మారును.

అనుకరణములలో రకములు:—

అనుకరణములలో పలురకములుగలవు. కాని వానిలో ముఖ్యమైనవానిని ఖాత్రమే పేర్కొనుట సముచితము. బిడ్డల శైశవదశలో జనించుననుకరణము ప్రయత్న

రహితానుకరణము. అనగానే ప్రయత్నము లేకయే యనుకరించుట. ఎట్లన, నితరు లేడ్చినపుడుగాని, నవ్వినపుడు గాని, శిశువు గూడ నట్లేచేయును. ఇందు శిశువునకు జ్ఞానముగాని, అనుభవముగాని లేదు. ప్రయత్నానుకరణము బిడ్డల కొంచెముమాత్రే లిసినపిదప గోచరించును. ఇది సునిశ్చితమైన కోర్కె యుండిననే తప్ప జరుగజాలదు. దీనికి ముఖ్యముగ ప్రాథమిక విద్యావిధానము నందధిక ప్రాముఖ్యముగలదు. నాటకానుకరణము నాలుగై దేండ్లనుండి వృద్ధి నొందును. ఇది కల్పనా శక్తికి తోడ్పడును.

అన్నిటికంటె ముఖ్యముగ బిడ్డల నడవడులలోను, చిత్తవృత్తులలోను, నుచిత పరివర్తనము గలిగించునది యాదర్శానుకరణము. బిడ్డలు తమ పరిసరప్రాంతములలోనేగాక, తామితరములైన యవకాశములందు గన్నవారి, విన్నవారి, నడకలననుకరింతురు. కావున దీనియందు పాధ్యాయుని కృషి పరామర్శింపదగినది. ఎందుకనగా ప్రాచీనవిద్యాపద్ధతులేగాక నవీన విద్యాపద్ధతులుగూడ కొన్ని యనుకరణమైనాధారపడియున్నది.

జిజ్ఞాసాశూతూహలము —

జిజ్ఞాసకు, శూతూహలమునకును, కొన్ని న్యల్పభేదము లుండినను మన సత్వశాస్త్రవేత్తలు వీని రెంటికీని సమానభావము నిచ్చిరి. బిడ్డల సహజప్రకృతిలోని శూతూహలమే కౌమారదశలో తగు మార్పుల జేంది, జిజ్ఞాసగా పరిణమించును. ఇందు ఆశ్చర్యమును మనోవికార మిమిడియుండును, చిన్నపిల్లవానిలో నుండు జిజ్ఞాసకు విమర్శనాపూర్వకజ్ఞానమేమియు నుండదు.

ఉపాధ్యాయుడు కథ చెప్పనపుడు, వివిధ ఘట్టనలలో బిడ్డల ముఖ్యచిహ్నములను బట్టి గమనించుచున్నను, కథ చెప్పుచు, మధ్య ఆపినపుడు, ఆ కథను పూర్తిచేయు వరకును బాలుర యందుండు క్షతాహలము ముఖ్యముగా గమనింపదగినది. ఇంత యేల ? తల్లి బిడ్డనెత్తుకొని లాలించికథలు చెప్పుచు పాటల బాడుచు నన్నము దిని పించును. పైవానియందు క్షతాహలమే లేనిచో నాతడు తల్లిమాటను విననే వినడు. బాల్యమునందు తాను గాంచిన వస్తువులను, దృశ్యములను, కౌతుకముతో పరిశీలించిన శిశువు క్రమ క్రమముగా వానిని గూర్చి వింతవింతలగు ప్రశ్నలను వేయుచు, తన క్షతాహలమును దేటతెల్లము గావించుచున్నాడు. ఇక విద్యాభ్యాస సమయమున నాకౌతుకమే జ్ఞానయగును ఇది కొన్ని యెడల ననుకరణమునకు దారి తీయును.

నిర్మాణశక్తి —

చిన్నబిడ్డల చిత్తవృత్తులలో నిర్మాణమును మరియొక సహజప్రకృతి గలదు. ఇది బిడ్డల మూడవసంవత్సరము నుండియే ప్రారంభించును. బిడ్డడు తానాడుకొనుటకు చింతగింజలు, రాళ్లు, పుల్లలకట్టలు, మొదలగునవి ప్రోగుచేయుచున్నాడు. అతడెదిగినకొలది ఇదిగూడ వృద్ధి నొందును. తపాలాబిళ్ళలను, పటములను ప్రోగుచేయుట - సుందరతమములగు వస్తువులను కూడబెట్టుట - మొదలగు వానియందు బిడ్డలకు క్షతాహలముండును. 'గాన దీనిలోని శక్తి క్షతాహలమునకు మార్గమగును. ఈ నిర్మాణశక్తి విద్యావిధానమున చాలవరకు పయోగింపబడవలసి వచ్చును. కళాప్రయత్నననేగాక, బిడ్డల భావిజీవితమున నిదియొక దైనికసమస్యగా మారవలసి వచ్చునని నొక్కి వక్కాణింపక తప్పదు. (సశేషము)

రెడ్ క్రాస్ సంఘము

అరసాడ భానుమూర్తి పట్నాయక్

రెడ్ క్రాస్ సొసైటీయనునది ఆంగ్ల నామము. దీనిసాంధ్యమున “అరుణధ్వజ సంఘము. ఎఱ్ఱసిలువసంఘము” అను నామములతో వ్యవహరింపవచ్చును ఎఱ్ఱసిలువుగుర్తునుబట్టి యీ సంఘము క్రైస్తవమత సంబంధమైనదని కొందరపోహపడుచున్నారు కాని ఇది యేయొక్క మతమునకుగాని, యేయొక్క తెగకుగాని, యేయొక్క జాతికిగాని,

చెందక సర్వమతములను, సర్వమానవులకును సర్వజాతులకును, చెందినయొక అంతర్జాతీయ సంస్థ. (International organisation) విశ్వమానవ కళ్యాణమే యీ సంఘముయొక్క ముఖ్యాశయము.

ఈ సంఘమును స్థాపించిన విఖ్యాత పురుషుడు సర్ హెన్రీజూయెంట్. ఇతడు స్విట్జర్లండు దేశస్థుడు ఇతడిసంఘమును 1864 లో స్థాపించెను. యుద్ధములలో గాయపడిన వారికి బరిచర్య సేయుటయే

దీని ముఖ్యోద్దేశము. అనేకమంది యువకులు తమ తలదండ్రులను, ఆలుబిడ్డలను వీడి కదనమునకు కదలి క్షతశరీరులై పోరాడుచున్న సమయమున వారికి తగిన గాయముల కౌషధసేవచేయుటకు, నాకలి దప్పల నణచుటకు, నీరెడ్క్రకాన్ సంఘము వారొకవంక శత్రువుల ఫిరంగులు పిడుగులవలె పడుచున్నను, లక్ష్యముచేయక క్షతశరీరులను క్షణకాలములో క్షేమప్రదేశమునకుఁ జేర్చి చికిత్సఁ జేసియు, రణరంగమున కాహారపదార్థములనురయమునఁజేర్చియు, బ్రాణములయందాశవీడి మహాసేవనుజేసి కీర్తిని వడసిరి.

యుద్ధము ముగిసిన తరువాతకూడ ఈ సంఘ మంతరించక విశ్వమానేవకల్యాణమునకును, సర్వమానవ సౌభ్రాతృత్వమునకును, ప్రయత్నించుచు వచ్చినది. దాదాపు ప్రపంచమునందలి సంఘములన్నిటియందును శాఖలు స్థాపించబడినవి. ఇప్పుడీ సంఘమున కోట్లకొలది సభ్యులు గలరు. ఈ సభ్యులలో పెక్కురు జమీందారులును, కోటీశ్వరులును ఉన్నారు.

దేశములోని ప్రజలప్పుడప్పుడు అనారోగ్యమునకు, ఆకస్మిక విపత్తులకు లోనగుచుపడింపబడుచున్నారు. అట్టి పీడితుల కీ సంఘము తన శక్తిని వినియోగించి చందాలు వసూలుచేసి అన్నాతురుల కన్నమును అనారోగ్యుల కారోగ్యమును చేకూర్చుచు దేశదారిద్ర్యమును తొలంగజేయుచున్నది.

ఈ సంఘమునకు చందాలమూలమునను, విరాళములవలనను ప్రభుత్వము వారిచ్చు గ్రాంట్లవలనను, ధనము ధారాళముగ వచ్చుచున్నది. ఈ ధనము ప్రజా

వినియోగము చేయబడుచున్నది. ఆహా! ఇట్టి సంస్థలలో పనిచేయువారేగదా ధన్యాత్ములు!

జూనియర్ రెడ్క్రకాన్ సంఘము:—

ఇది ఆంతర్జాతీయ రెడ్క్రకాన్ సంఘము యొక్క యవశాఖ. ఈసంఘములో 18 సం॥ వయస్సుకంటె మించని బాలబాలికలే సభ్యులుగా నుందురు. అందువలననే దీనిని జూనియర్ రెడ్క్రకాన్ సంఘమని యందురు.

ఈ సంఘము సాధారణముగ ప్రాథమిక పాఠశాలలలో నేర్పాటుచేయబడును. బాలురలోనే కార్యదర్శి, కోశాధికారులు, నియమింపబడుదురు. (ఇదిపాఠశాలాధికారి యొక్క ఆధిపత్యముకింద నడుపబడును.) వీరుచేయుపనులు-ఇవి మూడువిధములు:-

1. ఆరోగ్య పరిశుభ్రాభ్యాసములు నేర్పికొనుట:-ఇందుకుగాను వీరనుదినము ఆటలాడుట, కసరత్తు, డ్రిల్లుచేయుట, తమ పరిసరములను శుచిగ నుంచుకొనుట, మంచిదుస్తులను ధరించుట, శుద్ధజలమును త్రాగుట, మొదలగు నారోగ్య మార్గముల నవలంబించుట, ఇతరులచే నవలంబింపజేయుట.

2. రోగులకును అనాధులకును, సేవ చేయుట:-ఇట్టిసేవకుగాను ప్రథమచికిత్స మొదలగునవి నేర్చి, రోగార్తులకును, గాయపడినవారికిగాని, నౌషధసేవచేయుట. పల్లెలలో నారోగ్య ప్రచారము సలిపి పల్లె పరిసరములను, గృహములను శుచిగా యుంచునట్లు ప్రజలకు ఉద్యోగించుట. ప్రత్యక్షముగ గ్రామము శుభ్రతను చేసి చూపుట. అనాధులకును, క్షుధార్తులకును తగు సదుపాయము లొనర్చుట.

iii. అంతర్జాతీయ స్నేహభావము:—
ఇది అలవడుటకుగాను సభ్యులు తయారు
చేసిన చేతిపనులు, చిత్రించిన చిత్రములను
వ్యాసములను, చిత్రవస్తువులను, యితర
దేశముల కంపించుట. అట తయారైన
వానిని తెప్పించుకొనుటయు చేయుటచేత
అన్యోన్యస్నేహములవడును

ఈ సంఘము లనేకచోట్ల స్థాపించబడి
నవి. ప్రతిజిల్లాకు నొక్కొక్క శక్రటరీని
నియమించి కార్యక్రమమును చక్కగా
జరుపుచున్నారు. వీటియన్నిటికిని ఢిల్లీనగ
రము కేంద్రస్థానము. ఈ సంఘసభ్యులు
తమకు కావలసిన పొత్తములను మెట్రాన్
జూనియర్ రెడ్ క్రాస్ సొసైటీ (Madras)
నుంచి తెప్పించుకొనవచ్చును. ఈసభ్యులు
చందాల నీయనవసరములేదు. కాని తమ
తల్లిదండ్రు లప్పుడప్పుడు మిరాయివగైరాల
కిచ్చిన డబ్బునుకూడ బెట్టి సంఘమున కివ్వ
వచ్చును.

ఈ సంఘములవలన బాలుర కైక్య
మత్యము, ఆరోగ్యము విశ్వమానవ సోదర
భావము మొదలగు సద్గుణము లలవడును.
ఇట్టి సంఘమును స్థాపించిన పుణ్యపురుషుఁ
డెంతభన్యుఁడు ?

షరా — ఈ జూనియర్ రెడ్ క్రాసుసంఘములను
ప్రతిపాతశాలలోను నెలకొల్పుటవలన పైన వివరిం
చిన సద్గుణములవడుటయే గాక, గ్రామస్థులకు
ఉపాధ్యాయులయందు అపారప్రేమ జనించి తమ
బాలబాలికలను అనుదినము బడికిపంపుదురు. అందు
వలన కలుగు లాభములు విదితములే ! కావున ఈ
సంఘములను నెలకొల్పగలందులకు సోదరోపాధ్యాయులను ప్రార్థించుచున్నాను.

* * *

[డాక్టరు శ్రీసుబ్బారెడ్డిగారు (సెక్రటరీ
జె. ఆర్. రెడ్ క్రాసుసొసైటీ విశాఖపట్నం
జిల్లా) ఈ వ్యాసమును ఆమూలాగ్రము
చదివో ప్రధమ బహుమానమొసంగిరి.)

విద్యాప్రచారపు పాట

రచయిత:—కె. జేకబ్, టీచరు-లేబరుస్కూలు-లేపాక్షి

(ఇంగ్లీషు బ్యాండు వరుస)

1. బాలులార రండి - ఏగుదము వేగ మనము
బాలికలగూడి - బడి - కేగుదము త్వరగరండి॥ బాలు॥
2. వినుడి కనుడి విద్య - విలువ దెలిసి మనుడి
వదలదెన్నడు మనల - నిక - వలనుగాదు దొంగిలింప॥ బాలు॥
3. ఆట పాటలు నేర్వ - పాఠములను చదువ
మాట మంచి గలిగి - మన - మూఢతనము దొలగునిక॥ బాలు॥
4. మంచి గుణము గలుగు - ఎంచి చూడ మనకు
మందమతుట వెడలు - గన - డెండము వెలుగొందజేయు బాలు॥

5. పరదేశమందు మనః - బంధు మిత్రులఁగూర్చు
పోషణంబు కులము - చాల - వాసికెక్క నెలయఁజేయు॥ బాలు॥
6. వినయమబ్బు నండి - విద్య వలన నుండి
వినయమునను గనుడి - చాల - ధనము గలుగు వినుడి॥ బాలు॥
7. విద్య నేర్వని మనల - వింత పశువు లనుచు
వంద్యు లనుట పినగ - హీన - వంతమనుచు నెఱిగి వేగ॥ బాలు॥
8. దాసు యాకోబు పంతులు - వ్రాసి తెలుపు నీతి
ఆశతోడ నేర్చి - మన - మందర మిల నడువఁదగును॥ బాలు॥

(Copyright to the author)

హెచ్చరిక

కొమరవోలు శ్రీరామా హిందూఎలిమెంటరీ పాఠశాలవారు మొన్నటిఆరోగ్య వార ప్రదర్శనసందర్భములో ఆపాఠశాలా ప్రధానోపాధ్యాయులైన శ్రీ కొడాలి దామోదరయ్యగారిచే రచింపఁబడిన “చిద్విలాసము” అను ఆరోగ్యవిషయికమైన నాటకమును ప్రదర్శించినట్లును, ఆనాటకమును ప్రచురింపవలసినదిగా రామా అండ్ కో., వారిని కోరినట్లును, తెలియుచున్నది. కాబట్టి ఆనాటకమును నాకు పంపునెడల దాని యుపయోగమును గుర్తించి మాప్రతికా ముఖంబున వీలుచుబట్టి ఒక్కసారిగనో, సశేషములుగనో, ప్రకటింపగలమని శ్రీ గ్రంథకర్తగారికి తెలియజేయుచున్నాము.

—సంపాదకుఁడు.

చిన్న మనవి

వెనుకటి సంచికలో నేను కోరిన ప్రకారము చాలమంది యుపాపాధ్యాయుల నుండి “పొడుపుకథలు” మిక్కిలిగావచ్చినవి. వాని నన్నిటిని సరిచూచి ఒక్కటే దండగాఁగూర్చి ప్రకటింపవలెనని మాతలఁపు. అ దుకు ప్రస్తుతము వ్యవధిచాలనాదున ఇది కొనసాగలేదు. వచ్చే నెలసంచికలో పంపినవారి షేళ్ళతో నివియన్నియుఁ బ్రకటింపఁబడఁగలవనియు, సదరు వ్యాసకర్తలు దీని కన్యధాభావింపకుండురనియు, నాచిన్న మనవి.

—సంపాదకుఁడు.

కరువు దండయాత్ర

(సింహా)

“విధినాధుడొచ్చి వీవుపై తాండవింప వీరాజునే మంటావు పేర్కొని” అని భయపడింది ప్రపంచకరువు దండయాత్రను చూడగానే. ఎచ్చటచూచినా కరువే ఏదిచూచినా కరువే! ఏనోటపలికినా కరువే! ఇందు గల దందులేడను సందేహమువలదు” అన్నట్లు “జగ మంతా రామమయం” లాగ కరువుమయం అయింది జగమంతాను చలామణీలోవున్నమాట కూర కరువు కరువుకిలోంగి పోయాయి తినుబండారములు, కట్టు తొనే గుడ్డలు, ఉండేయిందూ, ఇతర దినచర్య పరి కరములుకూడాను కరువుకి బలం చేకూరింది. బాగా వుట్టిగా పెరిగింది. అభేద్యబలం చేకూరగానే కరువు తన ప్రభావాన్ని వేనోళ్ల చాటుకుంటూ తన ప్రతా పాన్నిచూపి ప్రపంచాన్నిమాడ్చి దగ్గం చెయ్యాలని బయలుదేరింది దిగ్విజయ సంకల్పంతో. భ్రమించింది కరువు అంతాత్సలోనే వుందని గర్వించింది. బీదలు, భాగ్యవంతులు, (అంటే ప్రకృతంలో వర్తకులు) వ్యవసాయదారు, ఉద్యోగులు, నౌఖరులు, అంతా వక్కటే అనుకుంది ప్రారంభించింది దండయాత్రా ప్రయత్నం ప్రథమంలో వర్తకులదగ్గర తినుబండార ములు, కట్టుగుడ్డలాది వర్తకులు కరువుతాకిడిని చూచేరు, ఆశ్చర్యపడ్డారు ఎదుర్కొనేందుకు వుచా యమస్వేషించారు. ఎదిరించడానికి మార్గంలేదన్నారా రాజీపడి అదరించారు, కరువుమీద సానుభూతి భరలు విగించేరు. నిల్వలువేసేరు లంచాలు పెట్టేరు. కౌభాలుతీసేరు. దాంతోకరువు వారిమీదదండయాత్ర చేయలేకపోయింది. ఆశాభంగంపొంది వారి సహాయంతో బీదలపై విరుచుకుపడింది. వారు మాడలేత్తినారు మాడుకుపోతామనుకున్నారు. “ఆపదలందు ధైర్యము” అను సుభాషితాన్ని జాపించేరు. దిన చర్యవసరములకు కూలీలు ఒడ్డువారు, పైరా పైరా అందరు సమ్మెకట్టు, కరువో కరువో అని అని బొబ్బొట్టేరు, డబ్బు బిగించేరు. వారి ధైర్య చూచింది. వారికేకలకు ఎదురుదాడికి భయపడింది కరువు, వారి కూడావెంటబెట్టుకు చూదామని వ్యవ సాయదారులపై గళంతోలింది. వీరదండయాత్రబయలుదేరివర్తకులపై పడినపుడే తెలుసుకున్నారు వంట కామందులు. నిల్వలుచేసుకున్నారు. ఆసంగతి గ్రహించి ఓడిపోవుటకంటే ఒసిలీపోవుట మంచి

అనుకుని మరోసారిలేదు రథాన్ని. మారుమొగం పెట్టి అదేపోవడం. తిన్నగా వుద్యోగులమీద రణదుర్భు మ్రోయించింది. ఉద్యోగులు నూక్కుబాదులుగదా! ఎదరిబలాన్ని తక్షణం గుర్తించగలిగారు. జీతాలు హెచ్చించుకున్నారు. యుద్ధభత్యాలురాసుకున్నారు, కరువుబత్తాలు తీసుకున్నారు, 'T. A' లు పెంచు కున్నారు. ధనం వుష్కులంగా ఖర్చుపెట్టేరు. కాని కరువుబలమాత్రం క్షీణదశకు రాలేదని గ్రహించేరు. కరువును జయించేమార్గమేదా అని చింతించేరు. తట్టింది బుర్రకాలోచన. తయారుచేసేరు శేషను సప్లయబాంబు. ప్రయోగించేరు కరువుమీద. కరువు మొర్రోమంటూ వెన్నెచ్చి పరుగు ప్రారంభించింది. కాని ధైర్యంవీడలేదు తిన్నగానాకర్లపై లంఘించింది. పెద్దపులిలాగ నౌఖరు వుద్యోగుల ముఖాలు తెకా తెకాచూచేరు ప్రాణావశిష్టులయ్యేరు. యిదొక మాదిరిగా కరువు ప్రభావం ఉద్యోగులకు కూడా తగిలింది. “తఫవరకు వచ్చినగాని తనకు తెలియదట” ఎవరి నౌఖరకవాకు శేషనుసప్లయ బాంబు నిచ్చేరు. కరువుపై ప్రయోగించుకున్నారు కరువు భయపడింది. ఎక్కడకు వెళ్లినా పరాజయం సంభవించిదనుకుంది. ధైర్యం వీడలేదు. ఎన్ని పరాజయములైన తాత్కాలికమే అనుకుంది. తుదివిజయం తనదని పట్టువిడలేదు. ఆత్మలో సిగ్గుచేత మణివున్న పాములాగ తలవంచి ప్రాకింది. సిరవిజయంకోసం వెతికింది. దండయాత్రలో సఫలీకృతమైంది. శ్రమక్షోర్చి వ్యర్థంగా, ఆలోచనాహీనంగా, దేశం తిరిగిసందుకు విచారించింది. దొరికినసావరం సిరపర్చుకుంది. ఎక్కడ? ప్రాథమికపాధ్యాయుని నెత్తినీద. ఉపాధ్యాయుడు తనను ఎదుర్కొనలేడని ధైర్యం చిక్కబట్టు కుంది. అభాగ్యుడు ఉపాధ్యాయుకు తనకు తాను తెలుసుకొనలేక ఎదిరిబలం చూచి కూడా “నాయారానికి ఏ గుగుబిడ్డటు నాకేం కొదువ” అన్నట్లు అందరిలాగా ఎదుగుకు దాం అనుకున్నాడు కరువి సంగతి గ్రహించింది. గంభీరంగా గల్జనచేసి లంఘించి ఓఆభాగ్యజనచ్చవమా! నీబలం నీవు చూచుకో, నీవు వర్తకుడవా? కావు. వ్యవసాయదారుడవా? కావు కూలివా? కావు, వుద్యోగివా? కావు నౌఖరువా? అనామధేయము.

అందుకూ నోచుకోలేదు. చూడు! మరి! యుద్ధం ప్రారంభించి నాలుగేళ్ళి అయిదేళ్ళు వచ్చాయి. ఏ కష్టమైనా యుద్ధభత్యం ఉందా లేదా అని అడిగి ఇచ్చినవాళ్లున్నా? నాదండయాత్ర ప్రారంభించిన దాడి ఎవరైనా కరువుభత్యం అనుభవగతము చేసుకో మన్నారా? నాతో ఎడిరించుటకు సకేవంకనైనా సహాయం చేసేవారే? అందుచేత నీబుద్ధి విరమించు కోంది. ఎటూ విశ్వాసఘాతకంచెయ్యను. ఇంక్రి మెంటు బోరువాటచ్చేరు. జాగ్రత్త అన్నాడు వుపా ధ్యాయుడు. కరువుకి నవ్వు వచ్చింది. భూమి బ్రద్ద లగునట్లు అట్టహాసం చేసింది, జడిపించింది. దెప్పి పొడిచింది. ఏదీ చూడు మాష్టరు వృధాగా చెడకు మీజీతాలు నేనెరుగనా? ఒకనెలలో 10 తేదీని, మరొకనెలలో 30 తేదీని, మరొకనెలలో మరెప్పుడో అందుతాయి. నీగొడవ ఎవళ్ళకి కావాలి. జీతం చాలక మాయచేస్తున్నావని నారాజ్యంలో నిన్నె వళ్లు నమ్ముతారు. నీకేది పరపతి “అయ్యవారినట్లులు” సామ్యం ప్రజలకీ, వర్తకులకు, తెలియదనుకున్నావా. యిక నిన్ను వుద్ధరించి నీకు సహాయపడేవాళ్ళే? అని హుంకరించితే ఉపాధ్యాయునకు ఒళ్లు మండింది. మేమంత నీతిబాహుళ్యమా? నాబలం చూడు అన బోతుంటే పిశాచమువలె పండ్డిగిలించి నీకు శక్తి వుంటే చూడు. మాటలు పనికిరావు.

కామకో! ఆమాయకుడివి, నాకు నిన్నుజూస్తే జాలివేస్తుంది. నాపరాజయం ఏలాగో నీకు తెలుసా? ఓసి వెర్రిమొఖిమా! రేషను సప్లయబాంబు నీదగ రుండాలి? ఉందా? ఉంటే నేను జోహారవుతాను. లేదా? చూడు నా ప్రతాపం అంటూ విరుచుక పడింది. గోలెత్తేడు ఉపాధ్యాయుడు. డిపార్టు మెంటును సప్లయచేయమన్నాడు. మేనేజిమెంటు దగరకు పొమ్మన్నారు. మేనేజిమెంటును ప్రార్థిం చేడు. తిరస్కరించేరు. మీ కర్మ అన్నట్లు మానం వహించేరు. “మొగిగొర్రె వుచ్చిచచ్చినదన్న” సామ్యం కండ్లముందు తాండవించింది. నిరాశపాం దేడు. న్యాయపాలకులు, శ్రీ గవర్నమెంటువారు న్నారని జప్తిపచ్చింది, ఆశ మొలకెత్తింది. గంపె డాశతో రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటును ఆర్థించేడు. దరిచేరవద్దన్నారు. గ్రామంలో సానుభూతిగోరేడు. మాకేం కావాలన్నారు. కొళ్లు కృంగినాయి. పళ్లు వణికింది. కళ్లు చీకట్లు క్రమ్మినాయి. తలతిరిగింది. కరువుకి జయం సిద్ధించింది. ఉపాధ్యాయునిది అప జయం కరువుకి లోకం. బానిసయ్యేడు. కృకిస్తు

న్నాడు. మలమలమాడుతున్నాను. ఎవరు? అభా గ్య శిరోమణి, నిస్సహాయ నికృష్టజీవి, బిరుదాంకి తుడు, ప్రాథమికోపాధ్యాయుడు—

కరువు రాజ్యపాలన.

ప్రాథమికోపాధ్యాయులపై ధ్వజమెత్తింది. నిరంశిత్యాన్ని చూపుతూంది. అనుచరుల కాజా పించింది. నాలుమూలల నొక్కేసింది అంటే అంతా కరువుని జయించిన వాళ్ళవడాన్ని ఉపాధ్యాయుడు అందరికి జోహార్ అయ్యేను, జోహుకుంఅన్నాడు. పట్టరానివాళ్ళకొళ్ళూ పడుతున్నాడు. సహాయ శూన్యం, పైగా విపరీతం. కరువుసాకుగా, ఆయు ధంగా పెట్టుకున్నారో. అనేకరకాలు, అందరూ ఉపాధ్యాయులపైననే, ఏలాగంటారేమో? పాలనా విధానంలో ఒకటిరెండు అనుభవ సంఘటనలు చెపుతా, అంతాఅలాగే, తలోవిధంగాను వుంటుంది. బహుపరాక్ చిత్తగించ వద్దు. మా గ్రామ కరణంగారు మాస్టరువద్ద ధాన్యం కొం టానని వుచ్చుకున్నారు సొమ్ము. జోహార్ అన్నాడు నమ్మి యిచ్చేడు. ధాన్యము లేవు, ఏమండీ అంటే కరువు అన్నాడు. సొమ్ము మాటో? కరువు ఉభయ భ్రష్టుడయ్యేడు మాస్టరు ఏమైన ధేర్యం చిక్కబెట్టి గట్టిగా అడుగుదామంటే పైకి రాసేస్తారు. “ఎద్ది నింది అంటే గాటకట్టు” అన్నట్లుంటుంది. ఉపాధ్యాయునిపై అధికారం ఉపాధ్యాయునికంటే దాంట్లో అంతా ఉదాశీనమే. బలే బాగుందన్నారు. ముస్సబు గారు. బండి కావలసి చెప్పకున్నాడు ఆవుపాధ్యాయుడే సహాయం ఆర్థించేడు ముససబుగారిని ఎవళ్ళూ కట్టరన్నాడు (లోపాయికారిగా వద్దన్నారో తెలి యదు) సుళువు చూచేడు. బిగించేడుఅదే అయ్యేడు మాస్టరు దివాలా! ధర్మవిరుద్ధం అన్నాడు తడవుగా కరువుని చూపేరు ముససబుగారు గ్రామ యజ మాన్త తమాషా చూచేడు పెత్తనదారు ఉపాధ్యాయుడూరి కెళ్లాలి 12 గంటల బస్సులో ఎవరిని నమ్మక ఖుద్దున బండేచెప్పకున్నాడు. బండెని పొమ్మ న్నాడు పెత్తనదారు తను మిల్లు కెళ్లాలి 7గంటలకు వస్తేరా! పోతేపో అన్నారు. ఏం అంటే కరు వన్నాడు. అదేకి తగువు. అనుకున్న దొకటి నోటు మారుస్తానని తీసుకున్నదొకటి. దగా జరిగిందన్నాడు ఉపాధ్యాయుడు కబర్ దార్, కరువు అన్నాడు పెత్తనదార్, ఇల్లావుంది కరువు రాజ్యంలో వుపా ధ్యాయుని అవస్థ తప్పేమి, డిపార్టుమెంటువారు, మేనేజిమెంటువారు, ఉదాశీనంగా ఉరుకొని తల్లి

పిల్లలను వినిపింట్లు ఉపాధ్యాయునిపై కరువుని వదలితే పూర్ణోనాసానుభూతి యీ కరువురాజ్యములో

ము గింపు

మేనేజిమెంటువారి ఉదాసీనము, డిపార్టుమెంటు వారి నిరసన, రెవెన్యూవారి ధిక్కరణ, గ్రామీణుల జమానుల నిరభిమానము, గ్రామస్థులదగా! ఆహా కరువుకి గురియైన అభాగ్యుడు ఉపాధ్యాయుడా! బలేబాగు. సీతభాగ్యజీవములపై ఎంత వెనుదన్నుతో

కరువు దండె తీ జయమంది సీరసావరము చూచుకున్నది? ఓ ఉపాధ్యాయుడా! “ఆపదలందు ధర్మమును భర్తృహరి సుభాషితం జపియ్యదుంచుకో! త్యాగము సహనముతో చూపు కష్టేఫలీ అందురు. పెదలు కరువుదేవత నే స్రాగించు. యుద్ధానంతరపునర్మిర్మాణమునందైన ఉపాధ్యాయున కీటి దుర్గతి కలుగకుండుగాక!

ఆ శ్రీ స్తు.

సర్వేజనాస్సుఖినోభవంతు.

సభలు - తీర్మానములు

ఆంధ్రరాష్ట్ర ఎలిమెంటరీ టీచరు మేనేజర్ల ఫెడరేషను

మండపేట, రామచంద్రపురం తాలూకా (తూర్పుగోదావరిజిల్లా.)

ఇందుమూలముగా యావదాంధ్రదేశమునగల అన్ని తాలూకా, జిల్లాల టీచరుమేనేజర్ల సంఘముల కార్యదర్శులకును, ఈసంఘ కార్యనిర్వాహకసంఘ సభ్యులకును, తెలిపి, కోరునదేవనగా

1. ఇందువెంట ది 14-11-43 వ తేదీని తేనాలిలో శ్రీ గోవిందరాజుల వెంకటసుబ్బారావుగారి ఆధిపత్యమున జరిగిన ఫెడరేషను సభాతీర్మానాదులను వాటిమహాజనసభాంగీకారమును పొందిన సంఘ నిబంధనలను మీకు పంపుచున్నాను.

2. ఈసంస్థ యావదాంధ్రమునగల టీచరు మేనేజర్ల పురోభివృద్ధికినిపనిచేసి, వారియొక్క కష్టసుఖముల సాధికారము విక్రయకంతమున నివేదించుటకు సాపేక్షపడిన మీయొక్క సంఘము.

3. కొవున నిబంధనల ననుసరించి అన్ని తాలూకా, జిల్లా సంఘములును, వ్యక్తిగతముగా టీచరు మేనేజర్లను, చెల్లించవలసిన రుసుములను చెల్లించి, యీసంస్థద్వారా మీకష్టసుఖములను తెలియజేయ కోరుచున్నాను.

4. ఈ సంఘవిషయము లెప్పటికప్పుడు మీకును, మీద్వారా యీ సంస్థయందుగల ప్రతి టీచరు మేనేజర్లకును, తెలియగలందులకును, మీ పూర్తి చిరునామాను నాకు తెలియజేయుచు, వానిలోగల మార్పులనుగూడ యధావిధిగా ఎప్పటికప్పుడు తెలుపకోరుచున్నాను.

5. సంఘ కార్యక్రమాదులు ఎంతటి వ్యయప్రయాసలకైనను ఓర్చి ప్రతి టీచరు మేనేజరునకును తెలిపినదేగదా సంఘమున్నదనియు, పనిచేయుచున్నదనియు తెలియును. కొవున యీ ఆసక్తాశమును నాకు కల్పించి మీరును నడుముకట్టి యీఆవకాశము వృధాచేయక పనిచేయుదురుగాకయని కోరుచున్నాను.

6. ఎప్పటికప్పుడు మీ సంఘసభలయందు కావింపబడు తీర్మానాగులను యీ సంఘమునకు తెలియజేసినచో, వానినెల్ల క్రోడీకరించి, అధికారము పంపుటలోగల విలువను గుర్తించి అట్లు చేయకోరుచున్నాను.

7. మీ తాలూకాయందుగల బాలబాలికా కేంద్రసంఘముల కార్యదర్శుల చిరునామాలను అవి, జరుగు వారమును, వాని కధ్యక్షత వహించు అధికార హోదాలనుగూడ తప్పక వెంటనే తెలుపకోరుచున్నాను.

8. మీవద్దనుండి వచ్చు అన్ని కాగితములపైనను, తాలూకాసంఘములైనచో, సదరు, తాలూకా జిల్లాలపేరులను, తప్పక వ్రాయకోరుచున్నాను. చిరునామా లిచ్చుటలో గ్రామము, పోస్టు, తాలూకా, జిల్లాలవివరములను స్పష్టముగా వ్రాయకోరుచున్నాను.

9 మీతో జరుపబడు ఉత్తరప్రభుత్వ తరములకు వెంటనే సమాధానము లిప్పించుచో ఎంతో వ్యయ ప్రయాసములను మిగిల్చినవాగుమన విషయమును మరువకుండురుగాక ' ఇదియే ముఖాతిముఖ్యమగు విషయము మీచే జరుపబడునని కూడ అంతత్వరలోనే జరుగునని గ్రహించుకోరుచున్నాను.

10. జిల్లాసంఘ కార్యదర్శులు తమజిల్లాలోగల బాలబాలికా కేంజీల తాలూకా జిల్లాసంఘముల యొక్క సంఘోద్యోగీయులయొక్కయు, కార్యనిర్వాహక వర్గముయొక్కయు, పూర్తిచిరునామాలను కూడ నాకు పంపకోరుచున్నాను.

11 ది 14-11-43 నాటి రాష్ట్రసంఘ సమావేశమునకు జిల్లాసంఘ ప్రతినిధులు రాని జిల్లాలనుండి సంఘనిబంధనలనుసరించి, సభ్యులు కోఆప్టు చేయబడిరి. మరల రాష్ట్రసంఘ సమావేశము జరుగునంతదాక వారాసానమున నుండురు. వలసివచ్చినప్పుడు జరుగు మార్పులనుగూడ తెలుపకోరుచున్నాను.

12. ఏ జిల్లాలోనైన సాపింపబడవలసిన తాలూకా లేక జిల్లాసంఘములున్నచో వెంటనే తెలిపి అవి సాపింపబడునట్లుచేయుటకు మీ సహకారము నాకు యివ్వగోరుచున్నాను. ఈ పుత్తరము చేరిన వెంటనే కోరినవిషయములను వెంటనే తెలుపుదురని నమ్ముచున్నాను. ఏనంసయైనను వలయు భోగట్టలేనిచో సక్రమముగా పనిచేయకుండుటకు అవకాశము చిక్కును. కాన ఆలోచన చేయకుండురుగాకయని ముఖ్యముగా కోరుచున్నాను. పూర్తి వివరములు తెలిసిన ఎవరు వానిని పంపినను కృతజ్ఞతతో గైకొందును.

మండపేట,
17-11-43.

(Sd.) సి. హెచ్. కె. యస్. శర్మ,
జనరల్ సెక్రటరీ.

(ii) ఆంధ్రరాష్ట్ర ఎలిమెంటరీ టీచరుమేనేజర్స్ ఫెడరేషను మ హా జ న న భ

ది 14-11-1943 ఉదయం గం. 9 ల నుండి తెనాలి శ్రీ సత్యనారాయణ టాకీసు హాలులో ఆంధ్రరాష్ట్ర ఎలిమెంటరీ టీచరుమేనేజర్స్ ఫెడరేషను మహాజనసభ శ్రీ డాక్టరు గోవిందరాజుల వెంకట సుబ్బారావు L. M. & S వారి ఆధిపత్యమున జరిగెను. సభకు సుమారు 400 మంది సభ్యులు హాజరైరి.

ఈ సంస్థయొక్క నిబంధనలు, లోగడ కార్యనిర్వాహక వర్గమువారిచే తయారుకొబడినవి, ఆమోదింపబడెను. ఈసంస్థ యీసంవత్సరము తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో నుండుటకును, యిట్లే ప్రతిసంవత్సరము ఒక్కొక్క సంవత్సర మొక్కొక్క జిల్లాలో నుండుటకు దేర్పరుపబడినది.

ఈదిగువ కార్యనిర్వాహక సభ్యులు యేకగ్రీవముగా నెన్నుకొనబడిరి.

అధ్యక్షుడు : శ్రీ మంగిపూడి సూర్యప్రకాశరావుగారు B.A;B. Ed. పాడగట్లపల్లి, రాజోలుతాలూకా ఉపాధ్యక్షుడు : శ్రీ గన్నవరపు విశ్వేశ్వరరౌపుగారు, లంకలగన్నవరం.

ప్రధానకార్యదర్శి : శ్రీ Ch. K. S. శర్మ, మండపేట.

సంయుక్త కార్యదర్శులు : శ్రీ B. పోతురాజుగారు, తాతపూడి. శ్రీ Y బ్రహ్మానందరావుగారు, కొమ్మనాపల్లి. కోశాధిపతి : శ్రీ కొండెడ్డి సూర్యప్రకాశంగారు, అంబాజీపేట. P O.

సభ్యులు - ఉత్తరవిశాఖపట్నం (1) శ్రీ బి. వెంకటరత్నం పాత్రోగారు, వెదుళ్ళవలస

(2) శ్రీ K. నరసింహసిద్ధాంతిగారు, చిక్కాకోలు.

దక్షిణవిశాఖపట్నం

(1) శ్రీ జె. అప్పలనరసింహులుగారు, ఆనకాపల్లి.

(2) శ్రీ కె. సోమన్నపట్నాయక్ గారు, సామారం.

తూర్పుగోదావరి

(1) శ్రీ ఎ. వి. ఆప్పావధానులుగారు, సీతంపేట, రాజమండ్రి.

(2) శ్రీ జి. రుబేరుగారు, మాచవరం, రామచంద్రపురంతాలూకా.

పశ్చిమగోదావరి

(1) శ్రీ ఐ. వి. వి. సుబ్బారావుగారు, ఇలపమర్రు.

(2) శ్రీ జె. సూర్యనారాయణగారు, సింగవరం.

కృష్ణ	(1) శ్రీ దెందులూరి లక్ష్మీనారాయణగారు, ముస్తబాద. (2) శ్రీ సి. హేచ్. లక్ష్మీనారాయణగారు, బెజవాడ.
గుంటూరు	(1) శ్రీ బొగరం వెంకటేశ్వరుగారు, బొగరం. (2) శ్రీ కొప్పోలు అంకయ్యగారు, మామిడిపాలెం.
కర్నూలు	(1) శ్రీ జె. రామయ్యగారు, (2) శ్రీ ఎ. జార్జిగారు.
నెల్లూరు	(1) శ్రీ కొప్పోలు వెంకట్రావుగారు, నెల్లూరు. (2) శ్రీ డి. జానకిరామమూర్తిగారు, నెల్లూరు.
చిత్తూరు	(1) శ్రీ కె. వెంకటాద్రిపిళ్లెగారు, చిత్తూరు. (2) శ్రీ జి. యస్. వామచంద్రశెట్టిగారు, చిత్తూరు.
కడప	(1) శ్రీ జి. రామానుజయ్యగారు, కడప. (2) శ్రీ యస్. సుబ్బారాయుడుగారు, కడప.
బళ్ళారి	(1) శ్రీ కె. భుజంగరావుగారు, రూపనగుడి. (2) శ్రీ వై. లక్ష్మీనారాయణాచార్యులుగారు, దైవందిన్నె.
ఆనంతపురం	(1) శ్రీ జి. కోనేరిరావుగారు, ఆనంతపురం. (2) శ్రీ కె. వి. స్వామిగారు, తాడిపత్రి.

ఒక్క ప్రాతినిధ్యమే వచ్చిన జిల్లాలనుండి రావలసిన 2 ప్రాతినిధ్యమును మిగతజిల్లాలనుండి రావలసిన 2 ప్రాతినిధ్యములను, కో ఆప్టుచేయుటకు తీర్మానించబడినది.

ఈదిగువ తీర్మానము లేక గ్రీవముగా నామోదించబడినవి.

1. ప్రస్తుతయుద్ధమున ప్రభుత్వమువారికి సత్వర విజయము కలుగుగాక యనియు,
2. ఈ ఘోరరేషనును రిజిష్టరు చేయుటకును,
3. ఆయాజిల్లాల “యెస్సెస్సెంటులపై” 15% ట తక్కువకాని - మొత్తముగ్రాంటును ఆయా జిల్లాలకు ఎల్లాప్సెంటుచేయ అధికారను కోరుటకును,
4. ప్రభుత్వసిబ్బంది కియ్యబడుచున్న రేట్లప్రకారమే యెడెడు టీచర్లకు, టీచరుమేనేజర్లకు, యుద్ధ భత్యము లిప్పించ ప్రభుత్వమువారిని కోరుటకును,
5. యెడెడు బడులకు అద్దెగ్రాంటు లిప్పింప ప్రభుత్వమువారిని కోరుటకును,
6. 10 సంవత్సరములు సర్విసుగల్గిన అన్ ట్రయిన్లు టీచరుమేనేజర్లకు “పర్మనెంటు ఎంప్లాయిమెంట్” నిప్పించ ప్రభుత్వమువారిని కోరుటకును,
7. బోరుయాజమాన్యముననుండి సబసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరువారియొక్క పరీక్షాధికారములోనుండు ఎమాలమేటెడు పాఠశాలలుగల చోటనున్న యెడెడు బాలురపాఠశాలలలో బాలికలను చేర్చుకొన నను మతి యిప్పించ అధికారము కోరుటకును,
8. నూతనముగా సవరింపబడిన నియమములప్రకారము సెకండరీగ్రేడు ట్రయినింగునకు స్కూలు ఛైన్లు పోయినవారిని చేర్చుకొనుచున్నందున S. S. L. C. పరీక్షలోతప్పి హయ్యరుగ్రేడు ట్రయినింగైన “బోనఫైడు టీచరు” సెకండరీగ్రేడు పరీక్షకు వెళ్లునట్లు అనుమతింప నధికారము కోరుటకును తీర్మానించడమైనది.

సభకు శ్రీవేంకట్రామ కంపెనీ యాజమాన్యము శ్రీయుత ఈదర వేంకట్రావు పంతులుగారును, తూర్పుగోదావరిజిల్లా యెడెడ్ టీచర్లయూనియను కార్యదర్శిగారును, విద్యాభిమానులైన యొకానొక యోగీంద్రులును కూడ హాజరైరి.

ఈ సంస్థమరిన్ని యాజమాన్యముల ప్రాథమికోపాధ్యాయుల పురోభివృద్ధికై వినియోగింపబడునట్లు మార్చవలెనని ఒక అభిప్రాయ మీయబడినది. ఉపాధ్యాయుల కష్టసుఖములనుగూర్చి పలువురును, వారి బాధ్యతాదులనుగూర్చి శ్రీయోగీంద్రులును ముచ్చటించిరి.

శ్రీ ఈదరవేంకట్రావు పంతులుగారు తాము గత 40 సంవత్సరములనుండి విద్యావిషయిక సంస్థ యందు పనిచేయుచు, తన సంస్థాపితుల ఆదరాభిమానములను పొందినందులకు మాత్రమే తమకృతజ్ఞతను

వెలిబుచ్చుచు, యీ పెడరేవునుకొలుకై తమ నికరాదాయమునుండి 5% విరాళముగా నిచ్చుచుంటిమనియు, తమపుస్తకములను పాఠశాలలో ఉంచుమను ప్రతిఫలాక్షేప్త యిసుమంతయులేదనియు, అట్లు పెట్టమండుటకై తీర్మానమును గావించిన సంతోషింతుననియు, అంతేకాని పెడరేవునునకును తమకును యేవిధమగు సంబంధమును లేదనియు, నిష్కాపట్యముగా, హృదయపూర్వకముగా, నుడివిరి.

శ్రీ ఆధ్యక్షులు శ్రీపంతులుగారి సేవ నుగ్గడించుచు, దాని నన్యథాతలంచుట కూడదనియు, వారు గావించు గుప్తదాన పరంపరలో నిదియొకటియనియు, స్వార్థరహితమైనదనియు శాఖించిరి.

సభకు ఉచిత బసభోజనాదికము లేర్పరుపబడినవి. కృతజ్ఞతాభివందనములతో సభ ముగిసినది.

సి. హెచ్. కె. యస్. శర్మ,

జనరల్ సెక్రటరీ.

షరా —“ఆంధ్రరాష్ట్ర ఎలిమెంటరీ టీచరు మేనేజర్ పెడరేవున్ మెమోరాండం ఆఫ్ అసోసియేషను” కు సంబంధించిన నిబంధనలయొక్క కాపీని కోరువారు జనరల్ సెక్రటరీగారికి వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను.

టీచర్స్ అసోసియేషను అముజారు.

రామచంద్రపురం తాలూకా

శ్రీ రామచంద్రపురం రెంజీన్సుశ్శ జూనియరు డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరు శ్రీ సేమాని వెంకటరామయ్యగారి ఆధిపత్యమున 4—12—43 లేదీన సమావేశమైనది. సభాసమావేశము దైవప్రార్థనతో ప్రారంభింపబడెను. సదరు సమావేశసందర్భమున జరిగిన యంశములు.

1. గతమీటింగు కార్యక్రమము చదువబడెను.

2. బోర్డు ఎలిమెంటరీ స్కూళ్ళు 12 ఎయిడెడ్ పాఠశాలలు 7 మొత్తం 19 బోర్డు ఉపాధ్యాయులు 37/45 హాజరు. ఎయిడెడ్ ఉపాధ్యాయులు 12/14 హాజరు మొత్తం హాజరు 49/59.

3. శ్రీ ఇన్స్పెక్టరుగారు 1 వ తరగతికి గణితముమీద మాదిరిపాఠమును యిచ్చిరి.

4. IV. V. VI. VII. VIII, తరగతుల బాలబాలికలకు క్రొత్తసిలబస్ ప్రకారము వ్రాయబడ్డ జాగ్రఫీల గురించి బోధించిరి.

5. శ్రీ ఇన్స్పెక్టరుగారు ప్రస్తుత యుద్ధపరిస్థితులు బ్రిటీషువారికి కలుగుచున్న విజయములు, యుద్ధానంతరము రాజ్యాంగవిధానమును గురించి కెయికోలో శ్రీ చర్చిలుగారు, శ్రీ రూజువెల్లుగారు, శ్రీ ఛాంగ్ కైషేకుగారున్న సమావేశమై మాటాడుచున్నారనియు, తరువాత పర్షియాలో పెముగురున్నా రష్యా ప్రధాని శ్రీ స్టాలిన్ గారున్నా కలిసి మాట్లాడెదరని చెప్పిరి.

6. ఆనంతము మన బ్రిటీషుప్రభుత్వమునకు విజయప్రాప్తికై సభ్యులందరు భగవంతుని ప్రార్థించిరి.

అముజారు,

6—12—43.

అవసరాల రామారావు

సెక్రటరీ

నభలు - తీర్మానములు

విశాఖపట్టణము ప్రభుత్వ బోధనాధ్యసన పాఠశాలయందు JR రెడ్ క్రాస్ సంఘము స్థాపించబడినది. ఈ సంఘము హెడ్క్వార్టర్స్ గారైన శ్రీ బెండ్రూడి రామమూర్తి పంతులు B. A, L. T., గారి ఆధిపత్యముక్రింద చక్కగా నడుపబడుచున్నది. ఈ సంఘమునకు శ్రీ K. నరసింగరావు పంతులు B. A. B. E. D గారిని కన్సిలరుగ నియమించిరి.

ఈ సంఘమువారిక మేగజేసు (JR రెడ్ క్రాస్ మేగజేసు అముద్రిత పత్రిక) ను సాపించిరి. ఈ పత్రికను అరసాడ భానుమూర్తిని ఎడిటరుగను, మీట్టింగులు జరుపుటకును రికార్డు వ్రాయుటకును B నుండ

రావు (శక్రటర్, P నారాయణమూర్తిగారను అసిస్టెంట్ శక్రటర్గను D. F. నారాయణరాజు P రామమూర్తి గారను తీడరుగ నియమింపబడిరి.

ఈ సంఘసభకు శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారు (డాక్టర్ K. G. హాస్పటల్ శక్రటర్ J. R. రెడ్ క్రాస్ (Vizag Dist) దయచేసి అనేక అంశములను గురించి ఉపన్యసించిరి. రెడ్ క్రాస్ సంఘము గురించి వ్యాసములు వ్రాసినవారికి బహుమతు లిత్తుమని నుడివిరి. వ్రాసిన వ్యాసములు డాక్టరుగారియొద్దకు పంపబడెను. అందు ప్రథమబహుమానము A భానుమూర్తికిని ద్వితీయ తృతీయ బహుమానములు B నుండరావు G కూర్మారావులకును వచ్చినవి.

ప్రథమచికిత్స నేర్పుటకు సదుపాయములు గలిగింతునని శ్రీ డాక్టరుగారు నుడివిరి.

జయజయ శబ్దములతో సభ ముగిసెను.

G. T. School
Vizag

ఇట్లు,
అరసాడ భానుమూర్తి పట్నాయక్
ఎ డి ట ర్

“జూనియర్ రెడ్ క్రాస్”

వార్తలు

నరసారావుపేట గరల్సురేంజీకి నూతనముగా సబ్ అసిష్టెంట్ ఇన్ స్పెక్టర్ గా విచ్చేసిన శ్రీమతి యం. సీతాలక్ష్మి బి. ఎ. యల్. టి. గారి గౌరవార్థము స్వాగత సమావేశము సీనియర్ డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు శ్రీయుత గూటాల సత్యనారాయణ బి. ఏ, యల్. టి., గారి యాజమాన్యమున జరిగెను. మునిసిపల్ బాలికా పాఠశాలల యుపాధ్యాయులచేతనున్న, యం. యల్. సి యం. గరల్సు హయ్యర్ ఎలిమెంటరీ స్కూలు ప్రధాన సహాయోపాధ్యాయులు బాలకవి అన్నాప్రగడ వీరరాఘవయ్యగారిచేతను, స్వాగతపంచ రత్నములు చదువబడెను. అధ్యక్షులు ప్రసంగించుచూ అనుభవనీయముగ ఇన్ స్పెక్టర్ గారి పాలనమున రేంజీ సర్వతోముఖమైన యభివృద్ధి నొందగలదనియు వాడుచిరి. మంగళార్థములతో సభముగిసెను.

B. H. V. Narasimham.

చోడవరం రేంజి - మహాసభ

అల్పాహారవిందు జరిపించినతరువాత

5-12-43 తేదీని చోడవరంరేంజి ప్రాథమికోపాధ్యాయ యూనియన్ త్రయమువారి మహాసభ ప్రార్థనలతో శ్రీమండ నుబ్బారావుపంతులు బి. ఏ., బి. యల్. గారి అధ్యక్షతను ప్రారంభించడమైనది. సుమారు 300 మంది హాజరైరి. రిటైరెడ్ డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరువారగు శ్రీ జెముడుపాటి వేంకటేశం పంతులుగారికి సన్మానపత్రమున్ను, వారిసాస మలంకరింప దయచేసిన శ్రీ. వి. సుబ్బారావుపంతులు యం. ఏ. ఎల్. టి. గారికి స్వాగతపత్రమున్ను, పద్యములలో పండిట్ పట్టినపు శ్రీ రామమూర్తికవిగారు సమర్పించిరి శ్రీ హేజీబు వెంకటరావుగారు, శ్రీ మండసాంబశివరావుగారు, శ్రీ కొటసీతారామజోగయ్యగారు, శ్రీ కాశీభాట కృష్ణారావుగారు, మున్నగు ఉపాధ్యాయులు వారివారి ఆశయములను పద్యములతోను వచనరచనలతోను, వెల్లడించిరి. హరిజనోద్ధారకులగు, శ్రీ వేపాభీమళంకరం పంతులుగారి సందేశమునుగూడ సభలోవినిపించడమైనది. చోడవరప్రముఖులలో వీడరు పెక్కండు, శ్రీ దూర్వానుల సీతారామమూర్తి పంతులుగారు, శ్రీ కొడుకుల నరసింహం పంతులుగారు, శ్రీ కందర్పరాషేషం పంతులుగారు, శ్రీ దూర్వానుల దక్షిణామూర్తి పంతులుగారు, శ్రీ కవికొండల సత్యనారాయణమూర్తిగారు, మొదలైనవారు చక్కనికైలిలో ఉపన్యసించిరి. శ్రీ డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరుఇదరును వారివారి సమాధానములను వెల్లడించిన తర్వాత అధ్యక్షులు గంభీరోపన్యాసము గావించిరి. వీడప శ్రీ ఈశ్వరసీతారామమూర్తిగారి అభివందనముల తోడను, నుదర్శనం సీతారామాచార్యులుగారి స్వస్తిపాఠములతోను, సభరాత్రి 9 గం|| కు ముగించడమైనది.

పట్టినపు శ్రీరామమూర్తి, కార్యదర్శి.

చిత్తూరుజిల్లా వెదురుకుప్పం సెంటరు.

ది 11-12 1943 తేదీన చిత్తూరుజిల్లా పుత్తూరుకేంజి వెదురుకుప్పం సెంటరు ఉపాధ్యాయసంఘ సమావేశ చట్టంలో గావింపబడిన తీర్మానములు.

1. చిత్తూరు జిల్లాబోర్డు రిజల్యూషన్ నెం. 44 Dt 25-9-43 తేది మేరకు సెకండరీగ్రేడు ఉపాధ్యాయులకు సర్వీసులో చేరిన తేది మొదలు 30-6-35 సర్వీసుకు యింక్రిమెంటు యిచ్చినట్లు, హయ్యర్ గ్రేడు ఉపాధ్యాయులకు కూడ యింక్రిమెంటు ఇయ్యవలెననియు-

2. సామానుల వెలలు హెచ్చియుండుటచేత ఎలిమెంటరీబడులలోని ఉపాధ్యాయులకు యిప్పుడిచ్చు వార్ ఆలవెస్సు రెండురూపాయలు చాలనందున పక్కరు ఆఫీసులలో యిచ్చినట్లు రు 6-8-0 లు యివ్వవలెననియు-

3. స్టేషనరీ సామానులు, పోస్టేజి వెలలు, అధికమైనందున ప్రతియుపాధ్యాయునకు కంట్రెంజెంటు 8 అణాలు యివ్వవలెననియు-ఈసభవారు చిత్తూరుజిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటువారిని కోరి ప్రార్థించుచున్నారు.

4. బాలికా ప్రపోజ్ నేట్ ప్లాంత్ గింపవలెనని యీసభవారు విద్యాశాఖాధికారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

5. ఇంక్రిమెంటు జిల్లాబోర్డుబడులలో యిచ్చు రీతిగా పంచాయతీ బడులలో పనిచేయు ఉపాధ్యాయులకుగూడ యివ్వవలెనని థ్రి లోకలుబోర్డు ఇన్ స్పెక్టరువారిని యీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

యస్. వాసు దేవరావు,

సెక్రటరీ.

మాగ్రామమున ఆరోగ్యవారము 13-12-43 తేది మొదలు 18-12-43 తేదివరకు జయప్రదముగ జరుపబడినది 17,17, తేదీలందు మాగ్రామ శ్రీకృష్ణవిద్యాలయము బాలబాలికలచే మాపంచాయతీబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారగు థ్రియుత దావులూరి చినబసవయ్య చౌదరిగారును, మాగ్రామవిద్యార్థుల తల్లిదండ్రుల సహాయములగు శ్రీ దావులూరి కోటయ్యచౌదరిగారును, మరికొందరు పేరులును ఆటలలో పంచెములు పెట్టియు, నాటకప్రదర్శనముల గావించియు, తరగతులు నిర్ణయింపబడెను. 18-12-43 తేది సాయంత్రము 2 గంటలనుండి శ్రీరామాలయమువద్ద శ్రీ దావులూరి చినబసవయ్య చౌదరి (పంచాయతీబోర్డు ప్రెసిడెంటు) గారి అధ్యక్షతను బహిరంగసభ జరుపబడెను మాపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు శ్రీఅన్నాప్రగడ వెంకట సుబ్బారావుగారు ఆరోగ్యవిధులు, నీరు, గాలి, ఆహారపదార్థములను గురించి ఉపన్యాసమిచ్చిరి. గెలు పొందిన బాలబాలికలకు ప్రెసిడెంటుగారిచే బహుమతు లివ్వబడెను. ఉదారులగు మాపంచాయతీ బోర్డు వారు ఆరోగ్యవారిని జరుపుటకు రు 10-0-0 లు పదిరూపాయలు ఖర్చుపెట్టిరి. సభ జయధ్వానములతో ముగింపుచేయబడెను.

కొ.తల్లూరు
14-12-1943

అన్నాప్రగడ వీరరాఘవయ్య

మాగ్రామమున 13-12-43 మొదలు 18-12-43 తేదివరకు ఆరోగ్యవారము జయప్రదముగ జరుపబడినది. 18-12-43 తేది పంచాయతీబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారగు శ్రీయుత బొగ్గరం కోటయ్యగారి అధ్యక్షతను బహిరంగసభ గావింపబడినది. అందు బాలబాలికలకు బహుమతులు పంచబడెను. బీద విద్యార్థులందరికిని పలకలు యివ్వబడెను. బోర్డుస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులగు శ్రీ పల్లూరి సూర్యనారాయణగారిచే ఆరోగ్యనూత్రములను గురించి ఉపన్యాసముగావింపబడెను. పిచ్చుట ప్రేక్షకుల కరతాళధ్వనులు మిన్న ముబ్బసభ ముగింపబడెను.

కొ.చెర్ల
18-12-1943

పల్లూరి సూర్యనారాయణ
ప్రెసిడెంటు

అనంతపురం గుత్తితాలూకా గడేకలుబోర్డు హిందూకోఎడ్యుకేషన్ స్కూలునకు 8-12-43 దినము హాటూరుగ డి. యి. ౬. గారైన శ్రీయుత డి. సరసింహశాస్త్రిగారు గుత్తిరేంజి స్కూల్ డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరుగారగు శ్రీయుత కె. రామాశాస్త్రిగారితో వచ్చి స్కూలు విజిట్టుచేసిరి.

ఉపాధ్యాయులు పురాతనపద్ధతి ప్రకారము పాఠములుచెప్పించు బడిపనులు ఉదయము 7 ఘంటల నుండి ప్రారంభించి సాయంకాలమువరకు జరుపుచున్నారనియు గ్రామమునందు దొరకు వెలలేని సామగ్రితో చేతిపనులు చేయించవలెననియు విజిట్టుపుస్తకములో వ్రాసిరి.

యుద్ధ విద్యాప్రచారములు

ది 10-12-43 దినము బడిబాలుర తల్లిదండ్రాదుల విద్యాపోషక సంఘము సదరు స్కూలునందు శ్రీయుత వార్కమిటీ శైక్రటగారైన కె. క్రిష్ణారెడ్డిగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుపబడెను. అదినమికోతకాలపు శైలవులకుగాను స్కూలు మాయుదినము గావున బడిబాలబాలికలు అసిస్టాంటు మిష్ట్రస్ అను పి. నీలమ్మ గారు నేర్పిన పురాణకథను నాటకమాడి చూచువారల కింపుగొల్పిరి.

ప్రెసిడెంటుగారగు కె. క్రిష్ణారెడ్డిగారు ప్రస్తుతయుద్ధపరిస్థితి గురించి విపులముగా చెప్పిరి. తల్లిదండ్రాదులు బాలబాలికలను శ్రద్ధగా బడికి పంపవలెననియు విద్యలేనివారు పశుసమానము అని విద్యావిషయమును గురించి విపులముగా చెప్పిరి.

హెడ్ మాష్టరుగారగు బి. వి. సుజీవరాయుడుగారు మరియు అసిస్టాంటు టీచరుగారగు ఎస్. యం. నాగలింగస్వామిగారు వీరు ఈ శైలవుదినములలో బాలబాలికలు చేయదగిన పనులు తల్లిదండ్రాదులు వారికి తోడ్పడవలసిన విషయములు గురించి విపులముగా చెప్పిరి.

ఈ సభవారందరూ భజనలతో విద్యాయుద్ధ ప్రచారములు గ్రామమందుసల్పుచు శ్రీ శేములవాడ భీమలింగస్వామి ఆలయమునందుచేరి మంగళవాద్యములతో సభ ముగించిరి.

గ డే క ల్లు ,
25—12—43.

యస్. యమ్. నాగలింగస్వామి,
టీ చ రు .

భీమవరంతాలూకా ఎయిడెడ్ టీచర్స్ యూనియన్

1. ఈసంఘముయొక్క సప్తమసాయిసంఘ సమావేశము శ్రీ. డి. వి. నుబ్బారావుగారి ఆధిపత్యమున భీమవరం రెవ్యూహాస్ రోడ్డు పాఠశాలాభవనమునందు ది 4-12-43 లేదని 12 గంటలకు జరుపబడి ఈ దిగువ తీర్మానములు గావింపబడెను.

2. ప్రస్తుత ప్రపంచ సంగ్రామమునందు, మిత్రమండలివారికి అన్నిరంగములయందు జయముచేకూరుగాక యని భగవంతునిగూర్చి ప్రార్థించుచు, ఈ సభవారు ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించడమైనది.

3. జమాఖర్చులు సరిచూడడమైనది. ఖర్చులు అంగీకరించడమైనది. నిల్వమొత్తము రు 58-5-3 లా ఖర్చులు రు 3-14-0 లు పోను మిగిలినవి రు 54-7-3 లు.

4. ఇద్దరు ఉపాధ్యాయులు ఉన్నచోట 30 ఏవరేజియున్నయెడల శ్రీ డిపార్టుమెంటువారు పూర్తి గ్రాంటు ఇచ్చుచున్నారు. తరువాత ప్రతి ఉపాధ్యాయునకు 20, యావరేజి యున్నయెడల పూర్తిగ్రాంటులు ఇచ్చులాగున ఏర్పాటులు చేయించగలందులకు థ్రి డైరెక్టర్ దొరవారిని కోరుచు తీర్మానించడమైనది.

5. 36 ఏవరేజియున్నయెడల శత్వన్ చేనుకొనుటకు అనుమతిగలదు గాని, 30 ఏవరేజియున్న యెడల శత్వన్ చేనుకొనుటకున్న, తరువాత ప్రతిశతముకు 20. యావరేజియున్నయెడల సెక్స్ చేనుకొనుటకు, అనుమతిఇప్పించగలందులకు డైరెక్టరువారినికోరుచు తీర్మానించడమైనది.

6. ప్రత్యేక బాలికాపాఠశాలలున్నచోట బాలుర పాఠశాలలయందు 1 జాయంటు కుటుంబములోని వారిని, 1, 2, తరగతులు చదువుకొనుటకున్న, 3 బాలికాపాఠశాలకు ఆరమైలు పైగాయున్న బాలికలను చేర్చుకొనుటకున్న, శ్రీగుంటూరు మొదటి స్కూల్ ఇన్ స్పెక్టర్ దొరసాని అమ్మగారిని కోరుచు తీర్మానించడమైనది.

7. ట్రయినింగు పాఠశాలయందు రెండుసంవత్సరములు చదివి ఉత్తీర్ణులు కా-ప్పటికి అట్టివారికి ఉద్యోగములు ఇచ్చుటకు అసగా (ఎగ్జంప్షన్) లే మండగి నే మానే జరుగట అనుమతి ఇప్పించగలందులకు శ్రీ డైరెక్టర్ దొరవారిని కోరుచు తీర్మానించడమైనది.

8. రాజమండ్రి ఆంధ్ర శేపర్ మిల్సువారు తెల్లకాగితములు పరిమిట్ లేనిచే యూనియన్ ద్వారా తెల్లకాగితములు ఇచ్చుటకు వీలులేదని ఆర్డరు ఇచ్చియున్నారు గాన మాతాలాకా ఎయిడెడ్ టీచరకు, ఒక్కొక్కరికి 2 దస్తాలుకాగితములు తెచ్చుకొనుటకు పరిమిట్ శ్రీ శైక్రత్రీగార్తైన Ch. శ్రీరామమూర్తి గారి పేరున ఇప్పించగలందులకు, శ్రీ జిల్లా కలెక్టర్ దొరవారిని శ్రీ. డి. యి. ఓ. గారిద్వారా కోరుచు తీర్మానించడమైనది.

9. ఒక్కొక్కటీచరుకు 4 శేర్లు కిరసనాయిల్ చొప్పున నెలకు యూనియన్ ద్వారా మాతాలాకా ఎయిడెడ్ టీచరకు సపెచేసుకొనుటకు మంజూరిచేయించుచు, సదరు కిరసనాయిల్ తెచ్చుకొనుటకు పరిమిషన్ శ్రీ శైక్రత్రీగార్తైన సి. హెచ్. రామమూర్తిగారి పేరున పరిమిషన్ ఇప్పించగలందులకు శ్రీ జిల్లా కలెక్టర్ దొరవారిని, శ్రీ. డి. యి. ఓ. గారిద్వారా కోరుచు తీర్మానించడమైనది.

10. ఉండి శెంటర్ నుండి సి. హెచ్. సూర్యచంద్రరావుగారు, ఇప్పటికి మూడు మీటింగులనుండి హాజరుకానందునను, సదరు శెంటర్ నందు రెండవహిందూ మెంబరు, అనవసరము గాన సదరుసాసమును రద్దు చేయడమైనది.

11. ఇప్పటికి 3 మీటింగులకు వరుసగా రానటువంటి మెంబరుల సాసములయందు తిరిగిఎన్నికలు జరిగించుటకుగాను తీర్మానించడమైనది.

12. శృంగవృక్షము శెంటర్ నుండి శ్రీ. కె. కాకయ్యగారు (ఆదిఆంధ్రసీటు) ఇప్పటికి షూమారు మూడుమీటింగులనుంచి రానందున సదరు సీటుసదరు శెంటరునందు రద్దుచేయుచుతిరిగి కోలమూరు శెంటరు నందు సదరు ఆది ఆంధ్ర సీటుఎన్నికలు జరిగించుటకు తీర్మానించడమైనది.

13. గరల్సుసీటునకు భీమవరంగరెస్సె శెంటరునందు ఎన్నికలు జరిగించుటకుగాను తీర్మానించడమైనది.

14. కోపెల్ల శెంటర్ నందు మెంబరు ఇద్దరును ఒక మీటింగునకు రానందున, సదరు శెంటర్ నందు ఎన్నికలు జరిగించుటకున్న, చందావనూలు చేయుటకును, శ్రీయస్. సూర్యరావుగారిని యూనియన్ కర్చుల క్రిందవేళ్లుటకు తీర్మానించడమైనది.

15. ఇంకను తాలూకాలోని శెంటరులందు సభ్యులుగా చేరదలచినవారిని 1943 డిశంబర్ నెల ఆఖరులోగా చేర్చగలందులకు స్థాయిసంఘ సభ్యులను కోరుచు తీర్మానించడమైనది.

16. సంతలు గల గ్రామములలో పాఠశాలలు 4 గంటలకాలము వరుసగా పనిచేసిన యెడల (విశ్రాంతి 15 ని గాక) ఆ రోజు పూర్తిదినముక్రింద పరిగణింపగలందులకు శ్రీ డి. యి. ఓ. గారిని కోరుచు తీర్మానించడమైనది.

17. ఈ సంఘముయొక్క స్థాయిసంఘ సమావేశము తిరిగి 15-1-44 తేదీని 3 గంటలకు ఉండి శ్రీవెంకటేశ్వర హిందూ ఎయిడెడ్ పాఠశాల భవనమునందు జరుపుటకు తీర్మానించడమైనది.

వీరవాసరం }
5-12-43 }
ఇటు
సి. హెచ్. శ్రీరామమూర్తి,
కార్యదర్శి